БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 284 (16.367). | 7 декабрь 1975 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН — КОММУНИЗМ САРИ

Мамлакатимиз тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунламоқда.

Коммунистлар, барча меҳнаткашлар совет халқининг синалган авангарди, унинг тарихий ғалабалари илҳомчиси ва ташкилотчиси — Ленин партиясининг XXV съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Умумхалқ сиёсий ва меҳнат жўшқинлигида, социалистик мусобақа ғоят кенг қулоч ёзишида ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлиларнинг, СССР халқлари бутун қардошлик оиласининг коммунизм ғояларига чексиз садоқати, уларнинг жонажон партия теварагидаги бузилмас жипслиги, унинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари зўр куч билан ўз ифодасини топмоқда.

Яқинда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ва СССР Олий Советининг IV сессияси партия билан халқ ҳаётининг шу тарихий маррадаги энг муҳим масалаларини кўриб чиқдилар.

Пленум Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПССнинг навбатдаги XXV съезди масалалари тўғрисидаги докладини тинглади. Съезднинг қуйидаги кун тартиби тасдиқланди:

1. КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда партиянинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги навбатдаги вазифалари — докладчи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев.

2. КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи — докладчи ревизия комиссиясининг раиси ўртоқ Г. Ф. Сизов.

3. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йиллардаги асосий йўналишлари — докладчи СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин.

4. Партиянинг марказий органларини сайлаш.

Пленум КПСС XXV съездига вакиллик нормаси — 3.000 партия аъзосидан бир делегат қилиб белгилади, шунингдек КПСС Уставига мувофиқ съезд делегатларини сайлаш тартибини белгилаб берди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976 йилги Давлат плани ва Давлат бюджети лойиҳаларини кўриб чиқиб, асосан маъқуллади ва уларни СССР Олий Совети сессияси муҳокамасига тақдим этди.

Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев катта нутқ сўзлади. У СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йилликдаги асосий якунларини атрофлича ва чуқур таҳлил этди, партия социал-иқтисодий фаолиятининг энг муҳим вазифаларини таърифлаб берди. Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар коммунизмнинг моддий-техника базасини қуришни давом эттириш, совет жамиятини умуман социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш учун принципиал аҳамиятга эгадир, бу қоидалар ва хулосаларни КПСС Марказий Комитети якдиллик билан қўллаб-қувватлади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев шуни таъкидладики, бизнинг халқ хўжалик планларимиз Коммунистик партия билан Совет давлатининг узоқ муддатли йўлига мос бўлади. 1976 йил плани экономиканинг ҳамма тармоқларини барқарор ривожлантиришни, мамлакатнинг илмий-техникавий потенциалини, унинг мудофаа қобилиятини муттасил кучайтиришни таъминлайди, халқнинг турмуш даражасини изчиллик билан оширишни назарда тутади. СССРнинг миллий даромади 1976 йилда 5,4 процент кўпайиб, 362 миллиард сўмга етади. Капитал маблағлар 5,1 процент ортади ва 102,5 миллиард сўмни ташкил қилади. Планда машинасозлик, металлургия, ёқилғи-энергетика комплекси, химия, енгил ва озиқ-овқат саноатини жадал ривожлантиришга асосий эътибор берилди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашнинг янги тадбирлари белгиланди.

Партия ташкилотлари меҳнат коллективларини ойлик ва квартал топшириқларини, умуман йиллик планни муддатидан илгари бажаришга, ишдаги миқдор кўрсаткичларинигина эмас, шу билан бирга сифат кўрсаткичларини ҳам яхшилашга сафарбар этишлари, мусобақа қатнашчиларининг муқобил планлар ва социалистик мажбуриятлар қабул қилишдек самарали ташаббусини қўллаб-қувватлашлари лозим.

Ўртоқ Л. И. Брежнев тугаб бораётган беш йиллик якунларини таърифлаб бундай деди: «Энг муҳими шуки, тўққизинчи беш йилликдаги иқтисодий ривожланишнинг асосий йўналишлари ва характери КПСС XXIV съездининг йўлига, иқтисодий сиёсатимизнинг принципиал йўл-йўриқларига тўла-тўкис мос келади — ҳаётнинг ўзи буни яққол кўрсатиб турибди. Биз олға томон яхши қадам қўйдик. Башарти, ижтимоий ишлаб чиқаришни мутлақ ўстириш миқёслари назарда тутиладиган бўлса, тўққизинчи беш йиллик мамлакатимиз тарихидаги энг яхши беш йилликдир. Ватанимиз янада бадавлат, янада қудратли бўлиб қолди. Совет кишилари янада яхшироқ яшай бошладилар. Бу эса — партия фаолиятига берилган олий баҳодир».

Беш йиллик мобайнида саноат маҳсулоти ҳажми 43 процент кўпайди. Металл, ёқилғи, машина ва асбоб-ускуналар, минерал ўғит ишлаб чиқариш анча ортди. Индустриямизнинг структураси такомиллашмоқда, унинг илмий-техникавий даражаси ва самарадорлиги ошмоқда. Агар саккизинчи беш йилликда саноат маҳсулоти жами ўсишининг 73 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилган бўлса, тўққизинчи беш йилликда 84 процентига шу йўл билан эришилди.

Беш йил мобайнида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга 131 миллиард сўмдан зиёд — саккизинчи беш йилликдагига қараганда 49 миллиард сўм кўп пул сарфланди. Тармоқни механизациялаш ва химиялаш, ерларни мелиорациялаш кенг кўламда олиб борилди. Ноқулай об-ҳаво омиллари қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ялпи олға силжишни гарчи секинлаштирган бўлса-да, аммо тўхтатиб қола олмади. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми саккизинчи беш йиллик даврига нисбатан 10 миллиард сўмлик миқдорда кўпайди.

Саноат ва қишлоқ хўжалигининг муваффақиятлари халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини юксалтириш учун пухта замин бўлди. Тўққизинчи беш йилликнинг социал программаси ҳажмининг кенглиги ва ажратилган маблағнинг миқдори жиҳатидан аввалги ҳамма беш йилликлардан устунлик қилади. Аҳоли жон бошига реал даромадлар қарийб чорак баравар оширилди. Товар обороти ҳажми учдан бир ҳиссадан зиёд ортди.

Катта-катта иқтисодий ва социал вазифаларни амалга оширишда эришилган натижалар жиҳатидан тўққизинчи беш йиллик коммунизм учун кураш тарихида муносиб ўрин олади.

Муваффақиятларимизни ифодаловчи рақамлар ишчилар билан деҳқонларнинг, инженерлар билан олимларнинг, партия, совет ва хўжалик ходимларининг фидокорона меҳнати натижасидир. Бу муваффақиятлар КПСС Марказий Комитети, ўн беш миллиондан ортиқ коммунистлардан иборат бутун партиямиз ленинча сиёсий йўлини амалга оширганлигининг натижасидир. Бепоён Совет Иттифоқининг ютуқлари ундаги миллатлар ва элатлар меҳнатда эришаётган ғалабаларни, Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Тожикистон, Арманистон, Туркманистон, Эстония иқтисодий ва социал тараққиётини ўзида мужассамлаштириб турибди. Қардош халқларнинг дўстлиги, ўзаро ёрдами ва ҳамкорлиги коммунистик қурилишнинг энг қудратли тезлаштиргичларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Партия эришилган натижаларни юксак баҳолаб, шу билан бирга бутун диққат-эътиборни муҳим проблемаларга қаратмоқда, олға томон қиладиган ҳаракатимиз шу проблемаларнинг ҳал этилишига боғлиқлигини уқтирмоқда.

Партия социалистик индустрияни ривожлантириш билан бир қаторда қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга катта аҳамият бермоқда. Ҳаддан ташқари қурғоқ келган бу йил колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари фидокорликни, юксак онглилик ва маҳоратни табиатнинг офатли кучларига қарама-қарши қўйдилар. Кўпгина областлар, ўлкалар ва республикалар давлатга дон сотиш мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Мўл пахта ҳосили етиштирилди. Картошка, зиғирпоя, узум бултургидан кўпроқ йиғиштириб олинди. Чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва харид қилиш ортди. Шундай бўлса ҳам, қишлоқ хўжалик йилининг мураккаб шароитлари сабабли келиб чиққан қийинчиликларни бартараф этиш учун кўп иш қилиниши керак. Кўкламга намунали ҳозирлик кўриш, қор сувини кўплаб тўплашга, ўғит ғамлаш ва ерга солишга, уруғликларни тайёрлашга, машина-тракторларни ремонт қилишга алоҳида эътибор бериш — деҳқонларнинг бурчидир. Чорвадорлар катта имтиҳондан ўтиш арафасида турибдилар. Фермаларда чорва қишловини таъминлаш, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш — чорвадорларнинг бош вазифасидир.

Дон етиштириш — ишнинг зарбдор соҳасидир. Бутун диққат-эътиборни, куч-ғайрат ва моддий ресурсларни шу соҳага тўплаш лозим. 1976 йилда дон етиштиришни кўпайтиришда янги қадамлар қўйилиши зарур. Агар яхши ишланса, ҳосилдорликни ўстиришнинг ҳамма резервларидан фойдаланилса, шароит имкон берган жойларда экин майдонлари ҳам кенгайтирилса, бу вазифани муваффақиятли бажариш мумкин. Сабзавот, картошка, қанд лавлаги етиштиришни кўпайтириш ҳам зарур. Муттасил мўл ҳосил олиш учун мелиорация қилинган ерлардан фойдаланишни ҳар тарафлама яхшилаш керак.

Халқ фаровонлигини ошириш мақсадида бундан буён ҳам қишлоқ хўжалигини интенсивлаш йўлини изчиллик билан ўтказиш лозим. Қишлоқ хўжалигини экономиканинг юксак даражада ривожланган тармоғига айлантириш қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини планли равишда мустаҳкамлашни, шу мақсадда мамлакатнинг иқтисодий ва илмий-техникавий имкониятларидан янада кўпроқ фойдаланишни талаб қилади. Ўнинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигига катта ҳажмда капитал маблағ сарфлаш, техника ва асбоб-ускуналар, минерал ўғитлар юборишни кўпайтириш мўлжалланмоқда. Шу тариқа КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан йўл муттасил давом эттирилиб, ривожлантирилмоқда.

Қишлоқ хўжалигига қанчадар кўп маблағ сарфланса, унинг самарадорлигини, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш проблемаси шу қадар актуалроқ бўлиб қолади. Ердан, капитал маблағ, техника, ўғит, мелиоратив системалардан рационал фойдаланиш — ҳозир қишлоқ меҳнаткашларининг мусобақасида ҳам, қишлоқ хўжалиги органларининг, ҳар бир колхоз ва совхознинг фаолиятига баҳо беришда ҳам энг муҳим кўрсаткичдир. Қишлоқ хўжалиги министрлиги «Союзсельхозтехника», бошқа ташкилотлар билан биргаликда колхоз ва совхозларга агрохимия ва инженерлик-техника хизмати системасини пухта йўлга қўйишлари, селекция ва уруғчиликни, қишлоқ хўжалиги самарадорлигини юксалтириш вазифаларининг ҳал этилишини белгилаб берувчи ҳамма бўғинлар ишини ҳозирги замон даражасига кўтариши лозим.

Оғир индустрияни ривожлантиришнинг юксак суръатларини сақлаб қолиш билан бирга озиқ-овқат ва енгил саноатни, маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришни («Б» группасини) ҳам жадал ривожлантириш, уларнинг ишини янада яхшилаш учун таъсирли чоралар кўриш зарур.

Ҳозир партия ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларида коммунистлар ўз фаолияти натижаларини ўз-ўзини танқид асосида принципиал баҳоламоқдалар, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, экономикани янада интенсив ривожлантириш йўлига ўтказиш соҳасида партия ўртага қўйган вазифаларни энг муваффақиятли ҳал этиш резервлари ва имкониятларини очиб бермоқдалар. Буни ҳар тарафлама қўллаб-қувватласа арзийди.

КПСС XXIV съездининг, Марказий Комитет Пленумларининг қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия иқтисодий сиёсати масалаларига доир нутқларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш воситалари ва йўллари белгилаб берилган. Марказий Комитетнинг 1975 йил декабрь Пленумида иқтисодий тежашни кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Иқтисодий тежаш деганда хом ашё ва материаллардан, энергия, ишчи кучидан, ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишга омилкорлик, тежамкорлик билан ёндашишни тушунмоқ керак.

Экономия ва экономика деган икки сўзнинг ўзаги бир эканлиги бежиз эмас. Мамлакатимизнинг бойлиги беҳисоблиги, халқ хўжалигининг кўлами улканлиги ва совет кишиларининг меҳнатдаги ғайрат-шижоати шароитида экономия, яъни тежамкорлик санъати экономикани муваффақиятли ривожлантириш гарови бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Сарфланган ҳар бир сўмни, ҳар бир меҳнат соатини, ҳар тонна маҳсулотни аниқ ҳисоблаш ва ундан самарали фойдаланиш, хўжасизлик ва бепарволик кўринишларини бутунлай тугатиш бизнинг партиявий бурчимиздир. Зеро, биз ўзимиз, коммунистлар учун тежаймиз, бисотимизни — Ватан бойлиги ва қудратини, халқ фаровонлиги ва равнақини тежаймиз.

Пленумда юксак интизом, талабчанлик ва кадрларнинг топширилган иш учун шахсан масъулияти муҳимлиги таъкидлаб ўтилди. В. И. Ленин «Интизом ва ички интизомни яратиш устида, ҳар жойда ва ҳар ишда уюшқоқлик, тартиб, ишчанликни мустаҳкамлаш устида тинимсиз ишлаш...» зарурлиги тўғрисида қайта-қайта гапирган эди. Лениннинг бу сўзлари станок ёнидаги ишчидан тортиб министргача, ҳамма учун ҳаракат қулланмасидир.

Бизнинг жамиятимизда план интизоми айниқса муҳимдир. План социалистик халқ хўжалиги нормал фаолияти негизларининг негизи эканлигини ҳамма билади. Аммо план қатъият билан ва сўзсиз бажарилган тақдирдагина, бу ўзининг мана шу ролини ўйнаши мумкин. Афсуски, масалан бултур корхоналарнинг 6 проценти маҳсулот реализация қилиш планларини бажармади. Кооперация юзасидан маҳсулот етказиб бериш мажбуриятига қаттиқ риоя қилиш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Партия раҳбар кадрлардан халқ олдидаги бурчини юксак англашни, танқидга тўғри, партиявий ёндашишни талаб қилмоқда. Интизом, ишчанлик ва масъулият, ташаббускорлик ишга ижодий ёндашиш билан қўшиб олиб борилиши лозим. Янги очилаётган имкониятларни аниқлаб, юзага чиқаришга доимий интилиш ленинча, чинакам партиявий иш услубининг муҳим қисмидир, шу нарса раҳбарликнинг ҳамма поғоналарида зарурдир. Пленумда Ғарбий Сибирнинг ёқилғи ресурсларини тез ўзлаштириш шу турдаги кўпгина ижобий намуналар қатори таъкидлаб ўтилди. Шу тажрибага асосланиб халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам вақт жиҳатидан ҳам, ресурсларнинг сарфи жиҳатидан ҳам энг кўп фойда бера оладиган энг самарали ривожланиш йўлларини қидиришни кучайтириш зарур, деган хулоса чиқариш мумкин. Ишга кенг назар билан қараш, социалистик экономика афзалликларидан, мамлакатнинг битмас-туганмас бойликларидан, одамларимизнинг таланти ва тажрибасидан тўла-тўкис фойдаланиб, биз ташаббускорлик ва ижодий омилкорликни ишга солиш йўли билан олға томон янада тезроқ ҳаракат қилишнинг янги имкониятларини очиб берадиган кўпгина соҳаларни топа оламиз.

Ишлаб чиқаришни ва бошқарув соҳасини ташкил этишни такомиллаштириш — самарадорликнинг муҳим омилидир. Тўққизинчи беш йиллик даврида бу соҳада муайян силжишларга эришишга муваффақ бўлинди. Чунончи, Электрон саноати министрлиги ўзининг илмий ва ишлаб чиқариш базаси ташкилий структурасини такомиллаштириш, уни бирлашмалар тузиш асосида концентрациялаш даражасини ошириш, планлаштиришнинг илғор системасини жорий этиш соҳасида катта иш қилди. Министрлик корхоналарида ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми беш йиллик давомида уч баравар, меҳнат унумдорлиги икки баравардан зиёд, фондларнинг самарадорлиги 1,7 баравар кўпайди, материал ишлатиш 30 процент қисқарди. Электр саноати, кўмир, химия, приборсозлик ва бошқа айрим тармоқлар бир талай марокли ва ибратли тажриба орттирдилар.

Шу билан бирга, бошқарувни такомиллаштириш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Экономика ўсиб, мураккаблашиб борган сари ҳар қандай соҳадаги пировард халқ хўжалик натижаси оралиқ бўғинларга, ички тармоқ ва тармоқлараро алоқаларнинг бутун системасига тобора кўпроқ боғлиқ бўлавеоишига алоҳида эътибор бериш зарур. Шундай шароитда, биринчидан, оралиқ натижалар соясида пировард натижаларни назардан четда қолдириш ва иккинчидан, оралиқ бўғинларга етарли эътибор бермай, катта куч-ғайратлар ва катта маблағларнинг самарасига путур етказиш ярамайди.

Бунинг маъноси шуки, халқ хўжалигининг катта проблемаларини ҳал этишга мўлжалланган ва ҳар тарафлама асосланган комплекс программаларни ишлаб чиқиш тобора кўпроқ ўрин олиши лозим. Бошқарув структурасини бундан буён ҳам такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашдаги янги босқич бўлган ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари тузишни тезлаштириш муҳимдир.

Экономиканинг самарадорлигини ошириш аниқ мақсадни кўзлаб доимий иш олиб боришни талаб қилади ва янги хўжалик йилининг дастлабки ойларидан бошлабоқ бу иш билан зўр бериб шуғулланиш лозим. Биз ўнинчи беш йилликни самарадорлик ва сифат беш йиллигига айлантиришимиз керак. Бу — энг муҳим иш бўлиб қолмоқда, бутун куч-эътибор ва ғайратни шу ишга сарфлаш керак.

Партияда ҳисобот-сайлов кампанияси кенг авж олиб кетди, бу кампания ҳамма жойда уюшқоқлик билан, юксак активлик вазиятида ўтмоқда. Область, ўлка конференцияларига ва республикаларнинг партия съездларига чинакам ишчанлик тусини бериш, уларда экономика ва маданиятга партия раҳбарлиги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва ички партия ҳаёти масалаларини ҳар томонлама кўриб чиқиш, коммунистларни партия ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишга сафарбар қилиш жуда муҳимдир. Ленин сўзлари билан айтганда, биз «съездга хўжалик қурилишининг пухта ўйланган ва барча партия аъзоларининг умумий меҳнати, умумий куч-ғайрати билан синчиклаб қайта ишланган АМАЛИЙ ТАЖРИБАСИНИ олиб келиш»имиз лозим.

Пленумда партия XXIV съездининг ташқи сиёсат йўлини КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати муваффақиятли рўёбга чиқараётганлиги қайд қилиб ўтилди. КПСС Марказий Комитети, унинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси ўтказаётган изчил актив фаолият туфайли Тинчлик программасини амалга оширишда, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш ва ривожлантиришда, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашда катта муваффақиятларга эришилди. Ватанимизнинг жаҳон майдонидаги обрў-эътибори ва таъсири янада кўпроқ кучайди.

Совет кишилари, қардош социализм мамлакатларининг халқлари, бутун тараққийпарвар, тинчликсевар инсоният ўртоқ Л. И. Брежневнинг Жаҳон тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг олий мукофоти — Ф. Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» билан мукофотланганлигини ялпи тинчлик йўлидаги, халқларнинг озодлиги ва бахт-саодати йўлидаги курашга қўшилган катта ҳисса учун совет халқига, Ленин партиясига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга миннатдорчилик ифодаси деб билиб, зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети ленинча анъанага амал қилиб, бундан буён ҳам ташқи сиёсатга алоҳида эътибор беради. Биз «тинчлик ҳужуми»ни давом эттираверамиз, халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга, сиёсий соҳада кескинликнинг юмшатилиши билан бирга ҳарбий соҳада кескинликнинг юмшатилишига эришишга ҳаракат қилаверамиз. Биз социалистик ҳамдўстликдаги қардош партиялар ва халқлар билан дўстлик ҳамда ҳамкорликни бундан буён ҳам кучайтираверамиз, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини, барча антиимпериалистик кучларни янада жипслаштириш учун курашаверамиз.

СССР Олий Совети мамлакат бунёдкорлик ишларининг ўнинчи беш йиллик биринчи йили — 1976 йилги программасини, СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани ва давлат бюджетини тасдиқлади. Бу программа партия билан халқнинг ўнинчи беш йилликда коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятлари учун мустаҳкам пойдевор қўйишдан иборат якдил хоҳиш-иродасини ифодалайди. КПССнинг XXV съезди ўнинчи беш йиллик планларини белгилаб беради.

«Бизнинг партиямиз ўзининг навбатдаги съездига метиндек бирлашиб ва собитқадамлик билан ҳозирлик кўрмоқда, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Пленумида. — Беш йил мобайнида жуда катта иш қилинди. Партия билан халқнинг бирлиги бузилмасдир. Шуларнинг ҳаммаси улуғ ишимизнинг янги муваффақиятлари учун зарур шарт-шароитларни яратади».

Бутун партия, бутун халқ КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг ва СССР Олий Совети IV сессиясининг қарорларини якдиллик билан қизғин маъқулламоқдалар. Улар партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янги куч билан авж олдирмоқдалар.

Совет халқи Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигида Ленин йўлидан комил ишонч билан коммунизм сари бормоқда.

«ПРАВДА»нинг 6 декабрдаги бош мақоласи.

Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ Кейсон ФОМВИХАНГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва барча совет коммунистлари Сизни ва шонли Лаос Халқ революцион партиясининг барча аъзоларини, Лаос халқининг янги буюк ғалабаси — Лаос Халқ-Демократик Республикаси эълон қилинганлиги билан қизғин табриклайдилар.

Бу тарихий воқеа Лаос ватанпарварлари империалистик интервенциячиларга ва маҳаллий реакция кучларига қарши, Ватанининг озодлиги, мустақиллиги ва бирлиги учун 30 йил мобайнида олиб борган қаҳрамонона курашининг муносиб якунидир. Лаос халқи ўз юртининг хўжайини бўлишдан иборат, суверен ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолди ва ҳозир комил ишонч билан тинчлик ва социал тараққиёт йўлидан, Лаосда миллий-демократик революцияни ғолибона тугаллаш йўлидан олға бормоқда.

Лаос халқининг жанговар авангарди — Лаос Халқ революцион партияси Лаос халқи қўлга киритган шу ажойиб ғалабаларнинг илҳомчиси ва ташкилотчисидир. Лаос Халқ революцион партияси марксизм-ленинизм принципларига қаттиқ амал қилиб, империализмга қарши революцион кураш вазифаларини ҳал этишга эпчил, ижодий ёндашиш намунасини намойиш қилди. Партия аҳолининг ғоят кенг қатламларини миллий-демократик асосда жипслаштира олди ва Ҳинди-Хитойдаги қардош халқлар билан ягона бир сафда ҳаракат қилиб, социализм мамлакатларининг, жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларнинг ҳар томонлама мададига таяниб, Лаос халқи ҳаққоний ишининг тантана қилишини таъминлади.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи янги жамият барпо этиш йўлига ўтиб олган Лаос халқини бундан буён ҳам астойдил қўллаб-қувватлайверади. КПСС билан Лаос Халқ-революцион партияси ўртасида азалдан мустаҳкам қардошларча дўстлик ва жанговар бирдамлик алоқалари мавжуддир. Биз партияларимиз ўртасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган муносабатлар бундан буён янада ривожланишига аминмиз.

Лаос Халқ революцион партиясининг; бутун Лаос халқининг янги ҳаёт қуришда, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашда катта муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Лаос Халқ революцион партияси ўртасидаги қардошларча дўстлик ва бирдамлик!

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

Лаос Халқ Демократик Республикасининг Президенти, ЛХДР Олий миллат мажлисининг Раиси

ўртоқ СУФАНУВОНГГА

Лаос Халқ Демократик Республикаси эълон қилинганлиги ва Сиз республика Президенти ҳамда Олий миллат мажлиси раиси каби юксак лавозимларга сайланганингиз муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми ва совет халқи номидан қизғин табрик ва энг яхши истакларимизни қабул қилгайсиз.

Совет кишилари дўст Лаос халқининг ҳаётидаги муҳим тарихий воқеани чин кўнгилдан мамнуният билан табриклайдилар. Лаос халқи Лаос Халқ революцион партиясининг раҳбарлигида империалистик агрессияга ва маҳаллий реакцияга қарши, мустақиллик, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун узоқ вақт мобайнида фидокорона олиб борилган курашда янги шонли ғалабаларга эришди.

Пролетар интернационализми ҳамда миллий ва социал озодлик учун курашаётган халқлар билан бирдамлик принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ҳамиша Лаос халқининг ҳаққоний ишини ёқлаб, унга ҳар томонлама ёрдам ва мадад бериб келди.

СССР билан Лаос Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари халқларимизнинг бахт-саодати йўлида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида ривожланиб, мустаҳкамланаверади, деб ишонч билдираман.

Н. ПОДГОРНИЙ.

Лаос Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг Бош министри

ўртоқ Кейсон ФОМВИХАНГА

Сиз Лаос Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг Бош министри юксак лавозимига тайинланганлигингиз муносабати билан Сизга Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан самимий табрик ва дўстона истакларимизни йўллайман. Эрксевар Лаос халқи Лаос миллий озодлик ва революцион ҳаракатининг етакчи кучи бўлмиш Халқ революцион партия раҳбарлигида ўз тақдирини ўзи ҳал этиш, тинч, демократик ривожланиш ва социал тараққиёт йўлидан бориш каби муқаддас ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, янги буюк ғалабаларга эришди. Лаоснинг Халқ Демократик Республикаси деб эълон қилиниши миллий-демократик революциянинг буюк ютуғи, Лаос халқининг ҳаётидаги тарихий воқеадир.

Сизга, Халқ Демократик Республикасининг ҳукуматига, Лаос халқига мамлакатнинг тинч ва мустақил ривожланиш йўлида, миллий экономикани тиклаш ва юксалтириш, янги, бахтли ҳаёт барпо этиш йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги анъанавий дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари мустаҳкамланиб, ривожланаверсин.

А. КОСИГИН.

Финляндия Республикасининг Президенти

Урхо КЕККОНЕН жанобларига

Финляндиянинг миллий байрами — мустақиллик куни муносабати билан Президент жаноблари, Сизга ва дўст Финляндия халқига совет халқи номидан ва шахсан ўз номимиздан самимий табрикларимизни йўллаймиз.

Лениннинг Финляндия давлат мустақиллигини тан олиш тўғрисидаги декрети мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликка асос қўйган эди.

1948 йилда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг тузилиши Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги ўзаро муносабатлар тарихида бурилиш нуқтаси бўлди. Бу шартнома мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона яхши қўшничилик алоқаларининг мустаҳкам пойдеворидир.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Хельсинки кенгашининг муваффақиятли ўтказилганлиги кескинликни юмшатиш соҳасида янги босқични бошлаб берди. Бу босқич мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати йўлида ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида Совет — Финляндия ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва кучайтириш учун қулай истиқболлар очиб беради.

Президент жаноблари, муҳим давлат ишингизда муваффақият қозонишингизни, Финляндия халқининг фаровонлиги ва равнақ топишини истаб билдирган тилакларимизни қабул қилгайсиз.

Л. БРЕЖНЕВ. Н. ПОДГОРНИЙ. А. КОСИГИН.

Эмилия-Романья область маъмуриятининг раиси

ўртоқ Гуидо ФАНТИГА

Болонья шаҳри. Италия.

Эмилия-Романьяда ўтказилаётган Совет Иттифоқи кунлари ташкилотчилари ва қатнашчиларини қизғин табриклайман. Бу воқеа италь-ян халқининг совет воқелиги билан, социалистик демократиянинг янада ривожланиши ва такомиллашуви билан, СССРда экономика, фан ва маданият соҳасида эришилган муваффақиятлар билан, совет халқининг фаровонлиги доимо юксалиб бораётганлиги билан кенг таништиришга ёрдам беради, деб ишонаман. Совет Иттифоқи кунлари Совет Иттифоқи билан Италия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга янги муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Италияда ва Совет Иттифоқида ана шундай тадбирларнинг ўтказилиши яхши анъана бўлиб қолди. Бу анъана халқларнинг яқиндан алоқа боғлаши ва маънавий бойликлар билан бир-бирини бойитишга бўлган интилишига мос бўлиб тушади. Турли мамлакатлар халқлари ўртасидаги бундай учрашувлар халқаро кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш ва моддийлаштириш учун, уни муқаррар жараёнга айлантириш учун курашиб олиб борилаётган ҳозирги пайтда айниқса муҳимдир.

Эмилия-Романьяда Италия—Совет дўстлиги кунларини ўтказишда катта муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашда стандартларнинг ролини ошириш тўғрисида» 1970 йил 10 ноябрда чиқарган қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани қараб чиқди.

Қабул қилинган қарорда айтиладики, министрликлар ва идоралар, Давлат стандартлар комитети, партия ва совет органлари, саноат бирлашмалари ва корхоналари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг 1970 йил 10 ноябрдаги қарорини бажара бориб, мамлакатда стандартлаштиришни ривожлантириш юзасидан ишларни бирмунча яхшиладилар. Тўққизинчи беш йилликда олти мингдан кўпроқ янги давлат стандартлари ишлаб чиқилди ва қарийб беш мингта мавжуд стандартлар қайта кўриб чиқилди, бу стандартларга маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатига нисбатан оширилган талаблар асос қилиб олинган.

Шу билан бир қаторда КПСС Марказий Комитети министрликлар, идоралар ва СССР Госстандарти ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини янада яхшилаш учун стандартлаштиришнинг катта имкониятларидан ҳали тўлиқ фойдаланмаётганликларини таъкидлаб ўтди. Улар стандартлар фан, техника ва илғор тажрибанинг энг янги ютуқлари, Ватан ва чет эл патентлари ҳамда ихтиролари негизида ишлаб

(Давоми иккинчи бетда).

Пахтакорларимизнинг улкан ғалабасида фидокор машинасозларимизнинг ҳам ҳиссаси ғоятда улкан. Суратда: «Ташсельмаш» заводининг машинасозларидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Борис Ефремов, Маҳмуд Мўйдинов, Соқижон Тожиев, София Ғафурова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мустақим Юсупов.

А. Тўраев фотоси.

ПУБЛИЦИСТИКА

ТАЪЗИМ

Комил ЯШИН,
ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

ЯҚИНДА бир машҳур бригада бошлиғи билан суҳбатда бўлдим. У бригадасида бу йил ўтган йилдагига нисбатан сув эллик процент кам бўлганлиги ҳақида гапирди. Мен ундан бундай шароитда қандай қилиб мўл ҳосил етиштирдингиз деб сўрадим. У аввал чиройли жилмайди, сўнг жиддий вазиятда:

— Борини борича кўрдик. Йўғининг ўрнига пешана теримизни сув қилиб оқиздик, — деди.

«Пешана теримизни сув қилиб оқиздик». Оддий деҳқоннинг бу сўзларида қанчалик оддий ва улуғ ҳақиқат борлигини бугунги кунда 5 миллион тонна «оқ олтин» хирмонини чош қилиб қўйиб, қутлуғ дамларни бошидан кечираётган ўзбек пахтакоригина эмас, шаҳарлик ишчи ҳам, хизматчи ҳам, зиёли ҳам, студент ҳам, хуллас, республикамизнинг ҳамма-ҳамма кишилари яхши биладилар. Чунки, улар огоҳ эдиларки, бу йил табиат ниҳоятда «инжиқ» келди. Вақтида ёмғир ёғмади, бевақт гармсел эсди, дўл уриб берди, ҳафталаб чанг-тўзонли шамол «ув»лаб турди, қиш эрта тушди... Деҳқон ҳаммасига чидади. Бор оби-ҳаётни зар деб билди, асраб-авайлади, ундан оқилона, ниҳоятда усталик, тадбиркорлик билан фойдаланди. Қўшимча имкониятлар, резервлар қидирди, минглаб артезиан қудуқлари кавлади... Шундай қилиб, аввал ерни, сўнг экинини сувга тўйдирди. Гармсел, дўл чалиб кетган майдонларга қайтадан чигит экди, чанг-тўзон гирдобида қолган ғўзаларини «ювиб-таради». Чақирилмаган қишнинг қорли-қировли кунларида ҳам жонажон даласини тарк этмай, чаноқларда мўлтиллаб, ярқираб, тўлиб-тошиб турган момиғини қалб қўри билан илитди, кўзига тўтиё қилиб суртди, бир толасини ҳам нобуд қилмай йиғиб-терди, Ватанига, халқига берди. Сўзи устидан чиқди, юзи ёруғ бўлди, кўзи чақнади, ўзи юксакликка кўтарилди.

Мана бугун у юксакликда турибди. Қарашлари мағрур. Ўз ишидан чексиз фахрланиш туйғуси кўксини дамба-дам кўтариб-кўтариб қўяди. Юз-кўзларида толиққанликдан асар ҳам йўқ. Табиат инжиқликларини «даволаган» ўша чайир қўллар бугун гул тутган. Шунча машаққатларнинг биронтаси, ёки, ҳаммаси жам бўлиб, унинг қаддини эголмаган. Қиш офтобининг зарлари тан берган табиатнинг таъзими бўлиб пойида тўшалиб ётибди...

ПАХТАКОР дўстларимизнинг буюк зафарида биз, ёзувчиларнинг ҳам камтарона ҳиссамиз борлигидан чексиз қувончдамиз. Йил бўйи бир оёғимиз далада, меҳнат қайнаган жойда бўлди. Биримиз донгдор пахтакор дўстимизнинг меҳнат жасоратига бағишлаб очерк ёздик, иккинчимиз унинг тўғрисида шеър битдик, учинчимиз уни қўшиққа солдик, яна биримиз ёзилажак қиссамизга унинг сиймосидан, ишидан нусхалар кўчирдик... Хуллас, пахтакор дўстларимизни, уларнинг бунёдкор меҳнатини, курашини, Ватан, партия ва халқ ишига фидокорлигини, интернационал дўстлигини, муҳаббатини, интилишларини ранг-баранг асарларимизда мадҳ этдик, куйладик, шарафладик, улуғладик. Янги меҳнат зафарларига илҳомлантирдик, даъват этдик. Бу бизнинг Ватан, партия, халқ, пахтакор дўстларимиз олдидаги муқаддас бурчимиз эди-да!

Шунинг учун ҳам бугун пахтакор дўстларимизни биринчилар қаторида муборакбод этишга, уларга таъзим бажо келтиришга, зафарларини ўзимизнинг зафар деб фахр этишга тўла ҳақлимиз, деб баралла айта оламиз.

Пахтамиз, «оқ олтин»имиз билан бугунги кунда бутун мамлакатимиз қизиқади. Турли ижодий йиғинлардами, декада кунларидами, юбилейлардами — қаерда, қандай даврада учрашмайлик, қардош қаламкаш дўстларимиз билан бўладиган гурунгимизнинг аввали пахта ҳақида бўлади. Пахта ҳақида биринчи бўлиб дўстларимиз сўз очади. Ғўза парвариши қандай бораётганлиги, пахтакорларнинг кайфияти, мўлжали, режалари, мажбуриятлари, ўзаро социалистик мусобақадаги авангардликлари ҳақида сўрашади. Ўзларича пахтакорларимизнинг ўтган йилги зафарлари билан бу йилги ютуқлари ҳақида хомчўт қилишади. Пировардида олтин қўлли қардошларининг бунёдкор меҳнатидан қувонишади, бисотидаги энг илиқ сўзларини, мақтов-таҳсинларини айтишади. Уларга бардамлик, сиҳат-саломатлик тилашни ҳам унутишмайди. Шундай дақиқаларда қалбинг фахр туйғуларига тўлиб-тошиб кетади, ўзингни қўярга жой тополмай қоласан, пахтакорингни беихтиёр ғойибона қучасан...

Ҳа, шундай. Пахтакорларимиз меҳнати самараси бўлаётган «оқ олтин» бугунги кунда ҳаммани қизиқтиради, ҳамма учун аҳамият касб этади, ҳамманинг эртаси, келажагига беқиёс алоқаси борлиги ҳамма ерда, ҳар қачон эътироф этилади. Шундай экан, пахтакор дўстларимизга ҳар қанча таъзим этсак, меҳнатини кўкларга кўтарсак, жасорати, қаҳрамонлиги асрлар оша тилда ва дилда яшаб қолиши учун ҳар биримиз қўлимиздан келганича курашсак, интилсак минг бор арзийди!

Тўғри, бундан ўн-ўн беш йил бурун қардош ёзувчилар билан бўладиган суҳбатимизда пахта ҳақида кам гапирилар ёки умуман гапирилмасди. Мавзуни буриш бизнинг дилимизда бўлардию, лекин, андиша юзасидан ўзимизни тиярдик. Қардош қаламкаш дўстимиз эса, ижодиёт масалаларига шўнғиб кетарди. Яқинда Москвада бўлганимда шу фикримни таниқли шоир оғайнимга айтдим. У ўйланиб ҳам ўтирмай, бирдан шундай деди:

— Ўзбек пахтакори пахтани бугунги кунда мутлоқ улуғлади-да! Энди унга узоқ-узоқ суҳбатларимизни бағишламай, мадҳини сизларга қўшилиб куйламай бўладими!?

Ниҳоятда лўнда, оқил, мард эътироф бу!

ҲАҚИҚАТДАН ҳам бугунги кунда пахта, пахтакор меҳнати мавзуи Умумиттифоқ адабиётида тараннум этилмоқда. Тан олиш керак, бундай бўлишига биринчи навбатда биз, ўзбек адабиёти аҳли эмас, балки, пахтакорнинг ўзи, унинг мардонавор меҳнати сабабчи. Пахтакор пахтасини улуғлаб довруғини олис-олисларга таратди. Пахта ҳам ўз ижодкорини улуғлади, шарафлади.

Пахта ва пахтакорнинг баҳоси йўқ. Уларни таърифлашга ҳозир лексикамизда мавжуд сўзлар мутлоқ камлик қилади. Шундай экан, пахта ва пахтакорга бағишлаб ёзган асаримиз, хоҳ у шеър ёки ҳикоя бўлсин, хоҳ у қисса ёки достон бўлсин, хоҳ у роман ёки драматик асар бўлсин, идеалимиздаги таъриф-таҳсинга дебочагина бўлиб қолаверади.

Лекин биз ёзувчилар пахта, пахтакор, пахтакор меҳнати ҳақида ёзишда давом этаверишимиз керак. Бу борада биз ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Ахир, ўйлаб кўринг, беш миллион тонна «оқ олтин»ни бунёд этиш... Бу ҳақда фақат ҳайратланиш мумкин!

Дунёни ҳайратга солиб келган, солаётган ва ҳали кўп йиллар, асрлар ҳайратга солажак Ҳазрати пахтакор инсонга шарафлар бўлсин!

МИЛЛИЙ БАЙРАМ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Финляндиянинг миллий байрами — мустақиллик куни муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Финляндия Бош министри Мартти Миеттуненга телеграмма юборди. А. Н. Косигин телеграммада Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номидан самимий қутловларини йўллади. Телеграммада Совет Иттифоқи билан Финляндия дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда тузилган шартнома моддаларига амал қилиб, мамлакатларимизнинг халқлари ва халқаро тинчлик манфаатлари йўлида бундан буён ҳам оғишмай олға бораверадилар деб ишонч билдирилади.

(ТАСС).

КПСС Марказий Комитетида

(Боши биринчи бетда).

чиқилиши ва бунда истеъмолчиларнинг ўсиб бораётган талаблари тўлароқ ҳисобга олинишига қаратилган қатъий йўлни ўтказмаяптилар. Қарорда СССР Қора металлургия министрлиги, СССР Нефть-химия саноати министрлиги ва Станоксозлик саноати министрлиги маҳсулотнинг баъзи стандартлари тегишли буюмлар ва материалларнинг техникавий даражаси ва сифатини энг яхши кўрсаткичларини акс эттирмаётганлиги қайд қилинмоқда.

Бир қанча министрликлар стандартларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ишида сусткашликка йўл қўймоқдалар. Айрим прогрессив стандартлар ўрмон ва ёғочсозлик саноати, оғир саноат, транспорт, трактор, қишлоқ хўжалик, қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлик саноати корхоналарида йиллар давомида жорий этилмаётир.

Саноат министрликлари давлат стандартлари томонидан белгилаб қўйилган янги маҳсулотни ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришга етказиб бериш тартибини тез-тез бузаётганликлари, буюмларни стандартлардан ва техникавий шартлардан ғоят четга чиққан ҳолда тайёрлашга йўл қўяётганликлари КПСС Марказий Комитетининг қарорида таъкидлаб ўтилади. Кўмир, саноати, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида, шунингдек Енгил ва Озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги заводларида бу нарса айниқса кўп даражада намоён бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитети маҳсулотни айниқса давлат Сифат белгисига аттестация қилиш практикасида жиддий камчиликлар борлигини кўрсатиб ўтди. Энг юқори категорияга аттестациялаш— планлаштириладиган буюмлар аслида аттестация қилинмаётир. улар ўрнига Сифат белгиси, одатда маҳсулотнинг камроқ муҳим бўлган бошқа турларига берилади. Сифат белгисини олган кўпгина буюмлар бутунлай ишлаб чиқарилмаётир. Баъзи хўжалик раҳбарлари асосий маҳсулотнинг сифатини ва техникавий даражасини ошириш учун куч-ғайрат сарфлаш ўрнига корхоналарнинг профилини ва ихтисослашувини белгилаб бермайдиган фақат иккинчи даражали буюмларга Сифат белгиси берилиши учун уларни аттестациялаш билангина кифояланиб қолмоқда.

СССР Госстандарти стандартлаштиришни планлаштириш ва такомиллаштиришда, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини бошқаришда ўзининг ташкилотчилик ролини ҳали тўла даражада бажармаяпти. У стандартлар ва техникавий шартларни жорий этиш ва уларга риоя қилиш чоғида етарли даражада принципиаллик кўрсатмаяпти, стандартларни жорий этиш муддатларини ўзгартиришга, шу стандартларнинг талабларидан чекинишга асоссиз равишда министрликларга рухсат бермоқда.

Баъзи партия ташкилотлари юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаш учун хўжалик раҳбарларига нисбатан етарли талабчанлик қилмаётирлар, стандартлар ва техникавий шартларга риоя қилишга, ўз иши натижалари учун масъулиятни оширишга қаратилган тарбиявий ишларни коллективларда изчиллик билан самарали тарзда олиб бормаётирлар, ишлаб чиқарилаётган буюмлар сифатини яхшилашда стандартларнинг ролини оширишга етарли эътибор бермаётирлар.

КПСС Марказий Комитети министрликлар ва идораларга, СССР Госстандартига стандартлаштириш ишида мавжуд камчиликларни бартараф қилиш ҳамда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашда стандартларнинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорида баён қилинган талабларни сўзсиз бажариш учун қўшимча чоралар кўриш вазифасини юклади. Куч-ғайрат аввало энг муҳим халқ хўжалик маҳсулотини давлат йўли билан комплекс стандартлаштиришга қаратилсин. Буюмларнинг сифатини машиналар, асбоблар ва ускуналарни, тармоқ ҳамда тармоқлараро унификациялаш даражасини ошириш учун стандартлардан яхшироқ фойдаланилсин. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатига қараб бирлашмалар ва корхоналар ишига баҳо бериш системаси такомиллаштирилсин.

Министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига стандартлаштириш юзасидан асосий ва база ташкилотларининг ишини яхшилаш, ишлаб чиқилаётган стадартларда ва техникавий шартларда маҳсулот сифатининг прогрессив кўрсаткичларидан, илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик лойиҳалари, ихтиро ва кашфиётларнинг натижаларидан энг кўп даражада фойдаланишга эришиш топширилди. Ишлаб чиқариш ва бошқаришнинг барча бўғинларида стандартлар ва техникавий шартларнинг ўз вақтида жорий этилиши, уларнинг талабларига сўзсиз риоя этиш мажбурияти оширилсин. Техника контроли бўлимларининг иши яхшилансин, бу бўлимлар тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлансин, маҳсулот сифатини назорат қилишнинг замонавий воситалари таъминлансин.

СССР Госстандартига стандартлаштириш бўйича ишларнинг илмий ва техникавий даражасини ошириш, пасайтирилган техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари бўлган стандартлар ва техникавий шартларни тасдиқлашга йўл қўймаслик, янги стандартларни яратиш муддатларини қисқартириш таклиф қилинди. Саноат буюмларини яратиш босқичида ҳам, шунингдек улардан фойдаланиш даврида ҳам, халқ истеъмоли молларини ва озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқарган чоғда ҳам стандартлар ва техникавий шартларнинг талабларига риоя қилиниши устидан давлат назорати кучайтирилсин. Халқ хўжалигини маҳсулотни стандартлаштириш, унификациялаш ва аттестациядан ўтказиш ишлари билан боғлиқ бўлган норматив-техникавий ҳужжатлар билан таъминлаш яхшилансин.

КПСС Марказий Комитети СССР Госпланига, СССР Министрлар Советининг Фан ва техника давлат комитетига, СССР Госстандартига стандартлаштириш планларини халқ хўжалигининг бош вазифаларини ҳал этишга бўйсундиришни, уларни фан, техникани ривожлантиришнинг энг муҳим проблемалари ва янги маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлаш, давлат Сифат белгиси учун аттестация қилинаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифати жиҳатидан ҳақиқатан ҳам юқори кўрсаткичларга эришиш вазифасини топширди. Манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда аттестация сифати, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарганлик учун моддий рағбатлантириш, корхоналар ва бирлашмалардаги техника контроли бўлимларининг идоралардаги сифат инспекцияларининг иш практикаси ўрганилиб, ана шу масалалар юзасидан мавжуд Низомлар ва инструкцияларга зарур қўшимча ва ўзгартиришлар киритилсин.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига корхоналарда, бирлашмаларда, конструкторлик ва лойиҳалаш ташкилотларида стандартларни ва техникавий шартларни жорий этиш ва уларга риоя қилиш соҳасидаги ишларнинг аҳволини қараб чиқиш тавсия этилди. Маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини ошириш масалалари юзасидан чиқарилган партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши устидан назорат кучайтирилсин, стандартлаштиришни янада ривожлантиришга актив кўмаклашилсин, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш омилларидан бири сифатида унинг аҳамияти корхоналар ва бирлашмаларнинг коллективларида тушунтириб берилсин. Меҳнаткашларни стандартлар, техникавий шартлар ва бошқа норматив ҳужжатлар талабларининг бажарилиши учун, корхоналарда технология ва ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя қилиш учун юксак масъулият ҳиссини сезиш руҳида тарбиялаш лозим.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўртоқ Л. И. Брежневга тинчлик тарафдорларининг олий мукофоти — Ф. Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» берилиши муносабати билан унинг номига коммунистик партияларнинг раҳбарлари, давлат ва жамоат арбобларидан, халқаро ташкилотлар ва жамоат ташкилотларидан табрик телеграммалари келиб турибди.

Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар Леонид Ильич Брежневни ВСИП Марказий Комитети номидан самимий табриклади. Янош Кадар Венгрия коммунистлари, бутун венгер халқи ўртоқ Л. И. Брежневнинг ялпи тинчлик ва халқлар озодлиги манфаатлари йўлида КПСС тинчлик сиёсатини изчил амалга оширишга қаратилган кўп қиррали ҳормас-толмас фаолиятини яхши биладилар ва ғоят қадрлайдилар, деб таъкидлади.

Шри Ланка Коммунистик партиясининг раиси С. А. Викремасингхе ўз телеграммасида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: мамлакатимнинг коммунистлари тинчлик йўлида тинмай кураш олиб бораётган Л. И. Брежневга Жаҳон Тинчлик Кенгашининг олий мукофоти берилишидан ғоят мамнундирлар. Л. И. Брежнев халқаро кескинликни юмшатиш, Европа хавфсизлиги ва бутун жаҳонда мустаҳкам тинчлик пойдеворини қуриш ишига жуда катта ҳисса қўшди.

Япония Либерал демократик партияси бош секретарининг ўринбосари, Япония—Совет дўстлиги парламент уюшмасининг президенти Х. Исида, Япония савдо-саноат палатасининг президенти С. Нагано, «Ниппон сэйко» компаниясининг президенти Х. Имадзато Л. И. Брежневга самимий табрикларини йўлладилар.

(ТАСС).

Қишлоқ баҳодирларига шон-шарафлар!

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларидан энг яхшилари 5 декабрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келишди. Қийинчиликларга қарамай, экинлардан мўл ҳосил етиштириб, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда сабот-матонат кўрсатган кишилар кенг залга тўпланишди.

Республика қишлоқ хўжалиги пешқадамларидан катта бир группасига фахрий унвонлар бериш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони ўқиб эшиттирилади. Колхоз ва совхоз ишлаб чиқариши новаторларининг кўксида орден ва медаллар билан бир қаторда хизмат кўрсатган пахтакор, қишлоқ хўжалиги механизатори, чорвадор, зоотехник, ветеринария врачи, агроном, инженер, ирригатор, экономист фахрий нишонлари пайдо бўлади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов кўкракка тақиладиган нишонлар ва фахрий унвонлар бериш тўғрисидаги гувоҳномаларни топшириб, социалистик мусобақа ғолибларини самимий қутлади. Н. М. Матчонов уларга сиҳат-саломатлик, партия ва ҳукумат ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Шу куни республика қишлоқ хўжалигининг илғор ходимлари В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалини бориб кўрдилар.

* * *

Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областлари қишлоқ меҳнаткашларининг делегациялари 5 декабрь куни Коммунистик партия ва кўп миллатли совет давлатининг асосчиси, совет халқлари бузилмас дўстлигининг ижодчисига чексиз муҳаббат рамзи сифатида В. И. Ленин ҳайкали супасига гуллар қўйдилар.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари кўп миллионли армияси намояндалари Номаълум солдат қабрига ҳам гуллар қўйдилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига мўл пахта ҳосили усталарининг, энг яхши механизаторларнинг портретлари қўйилди. 5 декабрь куни қаҳрамонларнинг ўзлари бу ерга ташриф буюришди. Уларга тантанали вазиятда Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг мукофотлари топширилди.

Илғор ходимлардан бир группасига фахрий дипломлар билан бирга «Москвич» автомашиналари ва «Урал» мотоцикллари топширилди.

Кўпгина илғор ходимлар ва энг яхши меҳнат коллективлари халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари ва ҳар хил қимматли совғаларини олишга сазовор бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ТУҒИШГАНЛАР

Бир куни «Ташселмаш» заводининг илғор бригадаси ҳақида материал тайёрлаётиб, бригадир Вадим Мельниковдан сўраб қолдим:

— Коллективингизда 14 миллат вакиллари ишлаётгани ростми?

— Наҳотки? — ҳайрон бўлди у. — Нимагадир буни билмаган эканман.

Очиғини айтганда, бригадирнинг олдида ноқулай аҳволга тушиб қолдим. Ахир, бу коллектив бир ишчи оиласи-ку Мельников ҳар бир ўртоғида ўзининг оға-иниларини кўрган-ку. Мен бўлсам, миллий айирмасини излаб юрибман.

Бу воқеа яқинда Тошкентда бўлиб ўтган миллий ўқув юртларида рус тилини ўрганиш ва рус тилидан дарс беришни такомиллаштиришга бағишланган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида эсимга тушди. Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов доклад қилди.

Илгари тарихда кўрилмаган совет кишиларининг янги тарихий бирлиги, деди у, бу юздан ортиқ миллат ва элатларнинг муштараклигидир. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи, у заводми, қурилишми, колхоз ёки совхозми, бундан қатъий назар у ҳозирги шароитда интернационал оиладир. Бугунги кунда мамлакатимизда биорта институт, лаборатория, кафедра йўқки, унда турли миллат кишилари биргаликда бирор проблема устида ишламаётган бўлсин.

Шу тариқа ўзаро фикр олишиш, ҳамкорлик учун зарур бўлган тилга нисбатан ички эҳтиёж туғилади.

Бошқа миллатга мансуб кишининг ўзбек тилида сўзлашаётганини эшитиш нақадар мароқли эканини яширмайман. Тошкентда бу ҳол якка-ягона эмас. Даҳшатли зилзилани мардона бартараф этган шаҳарни қайта қуришда қардош республикаларнинг минг-минглаб вакиллари ёрдамга келишди ва улар шу ерда уйли-жойли бўлиб қолишди. Табиийки, бу одамлар шу ерлик халқнинг тилидан баҳраманд бўлишди. Мирзачўлнинг қишлоқ хўжалик илғорлари слётида механизатор Николай Комаровнинг ўзбек тилида чиқиб сўзлаганини эслайман. Йиғин қатнашчилари асосан ерли аҳоли бўлгани учун ҳам у шундай қилган эди. Мақоланинг бошида мен тилга олган Вадим Мельниковнинг кўп миллатли бригадасида ҳар бир кишининг қалбига кириб борувчи универсал калит — бу рус тили эди.

Ватанимиз халқлари учун рус тили чинакам интернационал қардошлик тили бўлиб қолди. 1970 йилги аҳоли рўйхатига кўра, СССРда яшовчи 184 миллион аҳоли, ёки бутун аҳолининг 76 проценти рус тилида эркин сўзлаша биларди. Ўз-ўзидан равшанки, ўтган беш йил мобайнида бу кўрсаткич тағин ҳам ошди.

Шу боисдан ҳам рус тилини ўрганиш ва ўқитиш — комплекс проблема бўлиб, лингвистика ва педагогика, сиёсий ва идеологик проблема. интернационализм босқичида кишини тарбиялаш проблемасидир. Бу проблемани ижобий ҳал этишда Ўзбекистонда бой тажриба тўпланди.

Рус тилини ўқитиш ва рус тили ўқитувчиларини тайёрлаш такомиллашиб бормоқда. «Савол дарслари» ҳозироқ болалар боғчаларининг программаларига киритилган. Рус тилини чуқур ўқитиш қатор миллий интернат мактабларида ҳамда барча миллий мактабларда (мажбурий дарслардан ташқари) кенг жорий этилган. Ҳар йили олимпиадалар ўтказиб турилади. Юқори синф ўқувчилари, ўқитувчилар ва рус тилини мустақил ўрганувчилар учун циклли телевизион кўрсатувлар ва консультациялар кенг ёйилган.

Тошкентда рус тилини ўқитувчи мутахассислар тажриба алмашиш учун кўп марта тўпланишган. Бундан икки йил муқаддам бу ерда рус тили ва адабиётини ўрганиш бўйича Халқаро ассоциациянинг мажлиси бўлиб ўтган эди. Ҳозирги вақтда Пушкин ва Толстой тилини, Октябрь революциясининг буюк доҳийси тилини ва жаҳонда биринчи космонавт тилини ер юзида юз миллионлаб кишилар ўрганиб олган.

Айни пайтда рус тили миллий тиллар ва маданиятларнинг ривожланишига ҳар томонлама баракали таъсир қилиб қолмай, лиммо-лим оқаётган дарё каби қардош халқларнинг бой бўёқларини ва бойликларини ирмоқ ва чашмалардан сипқоргани каби ўзига олмоқда. Шу боисдан ҳам рус тили Советлар мамлакатида яшовчи ҳар бир кишига яқин, севимли ва зарур тилдир.

...Чимкент областидаги «Тимурский» совхозида истиқомат қилувчи Ермановлар оиласини ҳамма иззат-ҳурмат қилади. Бу оилада томчида қуёш акс этганидай, буюк тилнинг улуғ интернационал кучи ўз ифодасини топган. Рус тили бу оилада мамлакатимизда яшовчи бешта халқ вакилларини қадрдонлаштирган. Ўзингиз ўйлаб кўринг. Оила бошлиғи — қозоқ, хотини — татар. Уларнинг Москва университетини битириб, Қозоғистон ССР Фанлар академиясида ишлаётган тўнғич қизи украин йигитига турмушга чиққан. Қирғизистон университетини битирган бошқа қизи ўзбек йигитига тушган. Уларнинг ўғли рус қизига уйланган. Бутун оила ота-оналариникида йиғилишганида ҳаммага яқин, муштарак, туғишган рус тили янграйди.

И. МУҚИМОВ,
«Правда» мухбири.
Тошкент шаҳри.

«Правда», 5 декабрь.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги корхоналарининг ходимлари умумхалқ байрами — Конституция куни арафасида электр энергия ҳосил қилиш ва маҳсулотни реализация этиш юзасидан беш йиллик планни бажардилар. Беш йиллик мобайнида янги энергетика қувватлари ишга туширилди, бир неча минг километр узунликдаги электр узатиш линиялари қурилди.

(ЎзТАГ).

5.000.000

Рамз БОБОЖОН,
СССР Давлат мукофотининг лауреати.

Сарҳисоб —
5.000.000!..
Диққат!
Далалардан дарак —
Сўнгги бир кўрак
гўёки гўдак
Балоғат паспортин олди-ю
қўлга,
Қўшинлар сафига —
жанговар йўлга
Аскардай отланди,
Қанотланди...
Меҳнат майдонида
жанг борарди.
жанг —
Заҳматли,
машаққатли...
Эҳҳе!
ортда қолди
қанча-қанча йўл,
Ташвиш мўл,
Йил оғир келди.
Гармсел елди.
Саратон сариғида
хансирарди майдон,
Лаблар —
барглар мажруҳ,
нотавон,
Ҳоли танг,
Ҳангу, манг...
Нуроний Самарқанд
кекса Бухоро
Беором,
бедор,
Сувга зор,
Аламини олар ердан,
меҳнатдан,
Ғўза тупин сақлар дарддан,
иллатдан,
Манглай тери —
тер эмас дарё...
Жиззах жазирада қовжирар,
ёнар,
Водийларда жала қилмишдан
тонар...
Қарши чўлларида
кун бору нам йўқ,
Бобо деҳқон учун
тун бору дам йўқ!
Тиним билмас эгатма-эгат,
Ҳалол меҳнат ўзи бир
роҳат...
Ўз ишин устаси —
моҳир Андижон
Илғорлар ичида илғор,
пешқадам,
Катта йўлга чиққанда карвон
Карвонбоши,
манзур,
муҳтарам...
Хоразм ҳақида икки оғиз
сўз:
Воҳаларга машъал,
қилгудай кўз-кўз!..
Фарғона таърифин
Сурхондан сўра,
Сирдарё сингилу
Наманган жўра...
Қардош қорақалпоқ дўстим,
жигарим,
Пахтакор Тошкентим
севгим,
севарим!..
Начора!
беҳисоб йил йўқ,
умр йўқ!
Ҳатто чексиз олам,
Мавжудот ҳам
ҳисоб-китобли!..
Кеча ойдин,
кундуз офтобли,
Аммо
қатрадай беҳисоб нур
йўқ!
Булут тошди кўкка,
ёмғир томчилар,
Йўлда
сўнгги кўрак,
Ва сўнгги кузак...
Қиш ҳадемай отин
қамчилар...
Демак,
Сарҳисоб керак:
— 5.000.000! —
оғир юк,
Бешқирра юлдуздай
нурафшон,
буюк...
— 5.000.000! —
беш қўл,
Ризқи рўз мўл-кўл...
— 5.000.000! —
тинчликка ҳисса,
Бирдамликдан,
дўстликдан қисса!
— 5.000.000! —
беш достон,
Муаллифи заҳматкаш инсон...
— 5.000.000! —
эҳтимол, бундан ҳам ортиқ
«Оқ олтин» эртанги
Съездга тортиқ!
— 5.000.000! —
муборак,
эй совет халқи,
Келажак уфқида қуёшдай
балқи!

БАРАКАЛИ ХИРМОН

Беш йилликнинг якунловчи йили биз учун қутлуғ келди. Колхозимиз пахтакорлари об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, 718 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 34,7 центнер ўрнига 43 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдилар. Бу кўрсаткич 1971 йилдагига нисбатан ҳар гектар ҳисобига 10 центнердан, ўтган йилдагига қараганда 4 центнер кўп демакдир.

Бунга бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам ўзларининг муносиб улушларини қўшдилар. 50 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили олдик. Фақат бизнинг бригадамиз эмас, Абдусаттор Халилов, Турғунбой Орипов, Тожиддин Маматалиев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам ҳосилдорлик 45-47 центнерданга тўғри келди. Умуман, хўжалигимиздаги 10 та пахтачилик бригадасидан 6 тасида ҳар гектар ердан 45 центнердан ошириб хирмон кўтарилди.

Бу ютуққа қандай эришдик? Деҳқончилик маданиятига катта аҳамият берилди. Алмашлаб экиш, ерга маҳаллий ўғит бериш ва пахтачиликни комплекс механизациялашга катта эътибор билан қарадик. Энг муҳими, бригадамиз аъзолари, сувчиларимиз, дала гвардиячиларимиз фидокорона меҳнат қилдилар.

Биз якунловчи йилда 50 центнерли марраны эгаллаб, 5 миллион тонналик улкан хирмонга ўзимизнинг камтарин ҳиссамизни қўшдик. 1976 йилдаги режаларимиз янада улкан бўлади. Шунинг учун биз келгуси йил мўл ҳосилига ҳозирданоқ пухта замин яратишга киришиб кетдик. Далаларимизда меҳнат симфонияси ҳамон давом этяпти.

Мелибой ХОЛМИРЗАЕВ,
Наманган районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

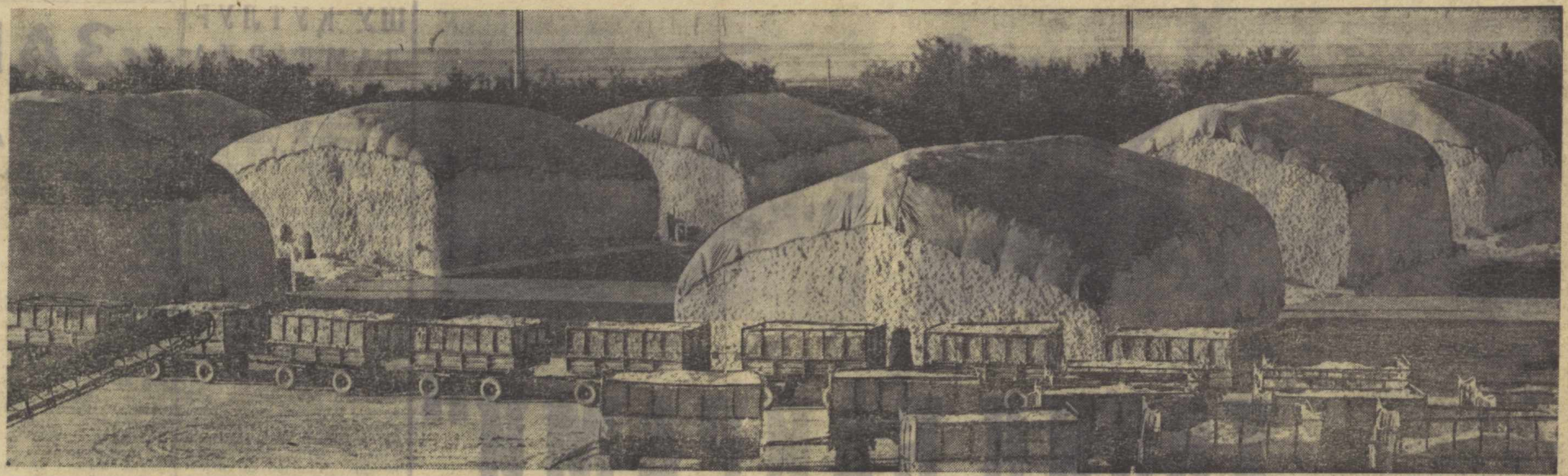

Мисқоллардан яралган «оқ олтин» тоғлари.

Михаил ВЕРШИНИН

ЎЗБЕКИСТОН МАДҲИ

Таниқли рус шоири, машҳур қўшиқлар автори Михаил Вершинин республикамизда бир неча кун меҳмон бўлди. У ижодий сафари давомида пахта далаларига чиқиб, пахтакорларимизнинг улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш йўлидаги фидокорона курашларининг шоҳиди бўлди, дала гвардиячиларининг матонатли меҳнатини, она-Ватан бойликларини ошириш борасидаги жонбозликларини тараннум этувчи қатор шеърлар яратди.

Қуйида Михаил Вершининнинг «Ўзбекистон» туркумидаги шеърларидан бирини газетхонлар эътиборига ҳавола қиламиз.

Ҳар қалбга энг яқин Ўзбекистон бу!
Фахр ила мен тилга олурман отин.
Бу ажиб ўлканинг кенг уфқи бўйлаб
Юксак бир гўзаллик ёймиш қанотин.

Бир ёни Хоразм, бир ён Бухоро,
Кўҳону Самарқанд яна фарзанди.
Навоий аталмиш жавоҳир тоғ ҳам
Шу буюк ижоднинг бир олтин банди.

Достонлар, шаҳарлар силсиласида
Ўзбекистон номи мангу ярқирар.
Ранг-баранг бойликлар жимжимасида
Меҳнаткаш инсоннинг қалби барқ урар.

Нурсизлик қаъридан юлдузга етган
Ўзбек диёрининг тақдирига боқ:
Олмос қирралардай порласа Тошкент,
Андижон, Наманган—ҳудудсиз бир боғ.

Ўзбекистон!
Сенга бунчалик камол—
Бахш этмаган, ахир, тасодиф тақдир.
Дўстлик ва меҳнатдан сендаги жамол,
Чаманга айланди минг йиллик тақир.

Тарихда — бошингда зулмат сояси,
Чор, амир, амалдор ҳолинг этди танг.
Йўқ эди ҳақорат, ғам ниҳояси,
Инсоний ҳаққингга солдилар кўп чанг.

Асрлар шу таҳлит яшадинг, лекин,
Кўксингда яширин эди ўч, ғазаб.
Зулмат пардасини йиртмоқ истадинг,
Тортилди таранг тор мисоли асаб!

Келди кутилган дам, кўзғолди бор халқ,
Интилди ҳур ҳаёт, инқилоб сари.
Чўзди ёрдам қўлин сенга тақдирдош
Ва қардош Россия пролетари.

Елкадош, маслакдош бир сафда бориб,
Деҳқон ўзлигини киритди қўлга,
Тақдиринг ёритиб иқбол шуъласи,
Бошлади истиқбол сари кенг йўлга.

Ўзбекистон!
Ёддан кетмагай ҳаргиз
Қурилиш йилларин ҳар бир лаҳзаси.
Улар китобларда топди нақшин из,
Худди Интернационал ўтли нафаси.

Ўртоқ Ленин сенга бўлдию падар,
Элтди қоялардан чўққилар томон.
Биз доҳий йўлидан мардона бориб,
Оғир жанггоҳлардан чиқолдик омон.

Бўронлар, қуюнлар хуружин ўтиб,
Дадил қадам ила интилдик олға.
Очлик, яланғочлик, совуқ ва зулмат
Топмади дилларда ўрин, қунолғи.

Ғалаба завқини топган ботир халқ,
Меҳнатинг, идрокинг дилга сочар нур.
Пахтанг довруғини билар Ғарбу—Шарқ,
Тоғ-тоғ хирмонларинг оламда машҳур!

Меҳнатинг йўллари оғир, шарафли,
Тошда гул ундирмоқ бахти сенга ёр.
Ўзбеклар—тинчликнинг солдатларидир,
Кўксида коммунист қалби барқарор.

Русчадан Ж. ЖАББОРОВ таржимаси.

ҚЎРИҚ ЕР ХАЗИНАСИ

Ўзбекистоннинг улкан хирмонига қўриқ ва навқирон Жиззах области пахтакорлари ҳам муносиб улуш қўшдилар. Бугун мажбурият ҳисобига пахта топшираётган Ғаллаорол, Дўстлик, Октябрь районларининг азамат чўлқуварлари пахта териш ва топшириш суръатини ҳамон сусайтирганлари йўқ. Пахтакор районидаги Ульянов номли, Дўстлик районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Комсомол» совхозлари, Октябрь районидаги Ҳамид Олимжон, Собир Раҳимов номли совхозларнинг пахтакорлари бу йилгидек ноқулай шароитда ҳам ўз тадбиркорликларини намойиш қилдилар.

Изланганга толе ёр дейдилар. Бу ҳикмат пахтачиликда ҳам қўл келди. Пахтакорларимиз қатор йиллардан бери мўл ҳосил етиштиришнинг прогрессив тадбирларини кўриб келишади. Ана шу тадбиркорлик оқибатида шароитимизга мос эгат оралиғи 60 сантиметр бўлган схемада чигитни қаторлаб экиш усули танланди. Янги усул бу йил жуда қўл келди. Мавжуд 3550 гектар ернинг асосий қисмига чигит шу усулда экилди. Қалин экиш туфайли ҳар гектар ерда 120 минг тупгача ниҳол бўлишига эришилди. Ҳосил тупдан олинади. Шунинг учун хирмонимиз чакки бўлмади. План йигирма иш кунида бажарилди. Бугун ялпи хирмонимиз 12 минг тоннадан ошди. Бу йиллик планда белгиланганидан салкам 4 минг тонна кўпдир. Ҳосилдорлик 34 центнерни ташкил этди.

Илғор тажриба ва прогрессив методлар қишлоқ хўжалиги тараққиётининг асосий омили сифатида доим ва азалдан эъзозлаб келинади. Чунки улар меҳнат коллективининг тадбиркорлиги туфайли юзага келади. Йилнинг келишини, ернинг шароитини, имконият ва резервларни ҳисобга олган деҳқон сира ютқазмайди. Бизнинг ғалабамиз ҳам янги тажрибанинг шарофати эди. Қалин экиш усули машина теримига ҳам мос келди. Шунинг учун ҳар бир машина ҳисобига 110 тоннадан пахта териб олинди. Тоғолди зонасидаги қатор бригадаларда биринчи теримдаёқ машина билан 30-32 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Бугун ҳар гектар ердан 35-47 центнердан «оқ олтин» етиштирган Убайдулла Хидиров, Ҳусанбой Қодиров, Расул Маҳмудов, Икром Амиров, Умри Орифжонова ўртоқлар бошлиқ бригада аҳлига раҳмат айтамиз. Ҳар бири 200-350 тоннадан пахта териб деҳқонлар юкини енгил қилган Фарҳод Носиров, Али Ғофуров, Зеби Ашурова, Саид Мамасолиевларнинг номи алоҳида таҳсинга сазовор.

Бугун ҳосилдан бўшаган далалар пешма-пеш шудгорланяпти. Мавжуд 38 ҳайдов трактори билан қисқа вақт ичида 2,5 минг гектар ер сифатли ҳайдаб қўйилди.

Келгуси йили янги усулга кенг йўл очиб, ҳар гектар ерда 110-120 минг эмас, 180-200 минг туп ниҳол қолдиришга ва шу йўл билан ҳосилдорликни янада оширишга эришмоқчимиз. КПСС XXV съезди арафасидаги янги режаларимиз ана шундай.

Ҳамроқул НОСИРОВ,
Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхози раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

МЕҲНАТНИНГ ТАГИ РОҲАТ

ДЕҲҚОНЧИЛИКДА юз берадиган хил-ма-хил қийинчиликларни жуда кўп кўрганман Лекин об-ҳаво шароити бу йилгидек мураккаб келганлигини эслолмайман.

Бултур кузда шудгор қилиб қўйилган ер қиш бўйи чанқиб ётди. Баҳорда икки кўзимиз осмонда бўлди. Аммо ҳаводан нам тушмади. Чигитни қуруқ тупроққа экдик. Уни чигит суви ёрдамида ундириб олишга тўғри келди. Бунинг устига бу йил сув жуда танқис бўлди. Ёзда ҳаво ҳаддан ташқари исиди. Ғўзани сув билан таъминлаш қийинлашди. Агар эҳтиёт бўлинмаса экин чанқаб қолиб, шона ва гулларини тўкиб юбориши, оқибатда ҳосилга путур етиши мумкин эди.

Аввал асосий эътибор чигит кеч униб чиққанлиги сабабли ғўзанинг ўсиши ва ривожланишидаги қолоқликни тугатишга қаратилди. Экин минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилиб, сифатли культивация қилинди. Бутун куч мавжуд сувдан тўла фойдаланиш, суғоришни тўғри ташкил этиш, оз сув билан кўпроқ майдондаги ғўзани суғоришга сафарбар этилди. Далада юздан ортиқ сувчи ишлади. Ўрин Файзиев, Турсунбой Ҳожиматов, Зокир Тўлаганов, Ҳасан Умаров каби уста сувчилар ғўзани қондириб суғориш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишда алоҳида ибрат кўрсатишди. Ҳосилнинг мўл бўлишига катта ҳисса қўшишди.

Колхозимиз асосан уруғчилик хўжалиги. Биз давлатга саралаб терилган уруғлик пахта топширамиз. Колхозчиларимиз давлатга қанча кўп ва сифатли уруғлик пахта сотилса, олинадиган даромад шунча кўпайишини, хўжаликнинг экономикаси янада мустаҳкамланиши, ўзлари ҳам кўпроқ моддий манфаатдор бўлишларини яхши билишади. Чунки давлат колхоз топширган уруғлик пахта чигитининг бир тоннаси учун, пахтанинг ўзига тўланадиган ҳақдан ташқари, 900 сўмгача пул беради. Колхоз аъзолари теримнинг дастлабки кунидан бошлаб давлатга имкони борича кўпроқ уруғлик пахта топшириш учун интилдилар. Уни теришда 500 дан ортиқ киши қатнашди. Моҳина Эргашева Ҳалима Тошхўжаева, Саодат Улуғова, Салима Ёқубова, Муқаддам Улуғхўжаева, Насиба Саиджабборова, Дилбар Рихсиева каби моҳир теримчилар 7-8 тоннадан пахта теришди.

Уруғлик пахтани кўпайтириш йўлида қилинган ҳаракат зое кетмади. Пландаги 1300 тонна ўрнига 1900 тонна уруғлик пахта тайёрланди.

Уруғлик пахта териб бўлингач, машиналар ишга туширилди. Йиғим-терим суръати янада жадаллашди. Ҳар куни йиллик планнинг 7-8 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Колхоз давлатга пахта сотиш юзасидан тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили учун белгиланган халқ хўжалиги планини 8 октябрда бажарди. Ҳозиргача эса 815 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 31 центнер ўрнига 48 центнердан ортиқ пахта териб олинди. Республикамизнинг 5 миллион тонналик улкан «оқ олтин» хирмонига колхозимиз 3900 тоннага яқин пахтаси билан ҳисса қўшди.

Уста пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосил янада мўл бўлди. Ислом Икромов, Мажид Серекбоев, Темир Нурматов, Зокир Тўйчиев бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 50 центнердан ошиб кетди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, колхоз пахта етиштириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик учун белгиланган планни тўрт йилдаёқ ошириб бажарган эди. Бу йил давлатга ўнинчи беш йиллик ҳисобига пахта топширилди. Беш йил мобайнида она-Ватан омборига пландаги 11832 тонна ўрнига 18400 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди.

Колхозимиз аъзолари партиямизнинг XXV съездини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида умуман беш йиллик ва хусусан якунловчи йил планларини тўла-тўкис бажариб, ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар.

М. ИСМАТОВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ИЗЛАНИШ ХОСИЯТИ

Деҳқонларимиз сўнгги мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар. Улар республика пахтакорларининг улкан хирмонига ўзларининг 15 минг тонналик «оқ олтин»лари билан улуш қўшдилар. Бу йиллик планда белгиланганидан 6,5 минг тонна кўпдир. Совхозимизда пахта топшириш беш йиллик плани тўрт йилдаёқ 38 минг тонна ўрнига 41 минг тоннага етказиб бажарилган эди. Шунинг учун пахтакорларимиз бу йил тўлиқ ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишладилар. Кейинги беш йил ичида ҳосилдорлик 12 центнердан 30 центнерга кўтарилди. Бу йил ўтган йилга қараганда ҳосилдорлик яна беш центнерга ошди. Бу ютуқларнинг сири нимада?

Бир неча йилдирки, биз эгат оралиғи 90 сантиметр бўлган схемада чигитни қаторлаб экиш тажрибасини амалда синаб кўрдик. Об-ҳаво ноқулай келган бу йилги шароитда қалин экиш усули жуда қўл келди. Бунда ҳар гектар ерда ўртача 260-270 минг тупдан ниҳол сақланди. Қалин экишнинг афзалликлари шундан иборатки, биринчидан қатқалоқ хавф туғдирмайди.

Иккинчидан, ниҳоллар оралиғида бегона ўт ўсолмайди. Учинчидан, ҳосил асосий шохда бўлгани ва ниҳол пастдан шохламаганлиги учун машина теримига жуда мос келади.

Ҳаким Давронов бошлиқ бригада даласида ҳар гектар ер ҳисобига 300 минг тупгача ниҳол сақланган эди. Натижада бригада азаматлари мавжуд 58 гектар ернинг ҳар гектаридан 58 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар. Бу бригадада биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 37 центнердан ҳосил териб олинди. Чигитни қалин усулда экқан Оппоғой Рустамова, Саъдиқул Шералиев, Фарҳод Латипов, Тожиқул Саидқулов бошлиқ бригада заршуносларй ҳам бугун ҳосилдорликни 44-54 центнерга етказдилар.

Ҳар қандай зафар пухта замин туфайли қўлга киритилади. Шунинг учун бу йил келгуси йил ҳосилига замин яратиш мақсадида шудгорлашни сифатли ўтказдик. Икки ярусли плуглар тиркалган 50 трактор далада ҳозиргача 1,5 минг гектар ерни шудгорлаб қўйди.

Худоёр ЛАТИПОВ,
Сирдарё область, Оқ олтин районидаги Ворошилов номли совхоз директори, иқтисод фанлари кандидати.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси мухбир аъзоси, профессор Набижон Назиров ғўза радиобиологияси бўйича катта тадқиқот ишлари олиб бораётган олимлардан биридир. У яратган вилтга чидамли, серҳосил, эртапишар ғўза навлари давлат синовидан ўтяпти.

А. Тўраев фотоси.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Беш йилликда давлатга 424 минг тонна ёки 124 процент миқдорида ҳўл мева сотилди. Бу пландагидан 142 минг тонна кўп демакдир.

◆ Беш йилликда 1 миллион 57 минг тонна ёки 105 процент миқдорида узум топширилди. Бу пландагидан 50 минг тонна кўпдир.

◆ Тўққизинчи беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажми ортганлиги натижасида сабзавот тайёрлаш 1,8 баравар, полиз экинлари маҳсулоти 1,9 баравардан зиёд, ҳўл мева ва мева 2,5 баравар, узум 1,5 баравар кўпайди.

◆ Беш йилликнинг якунловчи йилида она-Ватанга 1 миллион 20 минг тонна сабзавот, 520 минг тонна полиз маҳсулотлари етказиб берилди.

◆ Беш йилликда 382 минг тонна картошка топширилди. Бу беш йиллик планга нисбатан 103 процентни ташкил этади. Ёки пландагидан 12 минг тонна кўпдир.

◆ Беш йилликда 2 миллион 80 минг тонна ёки 131,6 процент миқдорида полиз маҳсулотлари тайёрланди. Бу пландагидан 420 минг тонна ортиқдир.

СУВЧИ ЖАСОРАТИ

Мен кўп йиллардан бери сувчилик қиламан. Сувчи ҳосил тақдирини ҳал қилувчи дейишади. Ҳақ гап бу.

Бизнинг бригадамиз тупроқ шароити ўзига хос мураккабликка эга бўлган ерда деҳқончилик қилади. Демоқчиман-ки, об-ҳаёт таратувчилардан ҳам худди механизаторлардек, агрономлардек ҳушёр ва тадбиркор бўлиш талаб этилади. Шунинг учун ҳам йил давомида бунга қатъий амал қилинган ҳолда иш кўриб келдик. Илк чигит суви беришдан тортиб то ғўзага охирги сув берилгунгача бўлган мураккаб жараёнда бир томчи сувни исроф этмасликка интилдик. Мусобақадошим Мухаммаджалил Жўраев билан ишни сменали уюштирдик. Бир сўз билан айтганда кеча-кундуз далада сув тепасида турдик. Ғўзаларни қантариб меъёрида суғоришга эришдик. Пахтадан мўл ҳосил олайлик, якунловчи йилда ҳам юзимиз ёруғ бўлсин деб шундай қилдик. Мана натижалар: 61 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 29 центнер ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариб, социалистик мажбуриятни ҳам ошириб адо этдик.

Партиямизнинг XXV съезди бўладиган йилда амалга ошириладиган режаларимиз, ният ва орзуларимиз янада катта. Биз энди 35 центнерлик марраны ортда қолдириб 40 центнерлик довонни кўзламоқдамиз.

А. ЁҚУБОВ,
Фарғона область Фрунзе районидаги Калинин номли совхознинг 1-бўлим сувчиси.

ПАРВОЗ

ХАЛҚИМИЗДА «Қуёшни кўрмоқ бўлсанг, тонгда тур» деган нақл бор. Чиндан ҳам шундай. Меҳнат тонги нақадар файзли, нашъали, киши ҳаётида ҳеч унутилмас бебаҳо бир лаҳзадирки, бу лаҳзада бир олам маъно ва завқу шавқ бор. Бу тонгнинг нашъаси бошқача. Бу — меҳнат тонгида пахтакорларимизнинг зафари ўз ифодасини топди. Бу тонгнинг нури қуёш нуридек оппоқ ҳароратли ва қудратлидир. Бу нур — 5 миллион тонналик республикамиз «оқ олтин» хирмонининг порлоқ нуридир.

Ҳа, республикамиз меҳнаткашлари катта зафар қучдилар. Она-Ватан хазинасига 5 миллион тонналик Ўзбекистон пахтаси армуғон этилди. Бу юксак хирмонни тиклашда қишлоқда асосий фигура ҳисобланган техника жиловдорларининг жуда катта ҳиссалари бўлди. Пахтазорларимизда 30 мингдан ошиқ «ташсельмаш»чилар ишлаб чиқарган қудратли машиналар юқори унум билан ишлади. Самарқанд области пахтазорларида ҳам минглаб «зангори кемалар» хирмонга барака киритди. Касбдошларим социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб фидокорона меҳнат қилдилар. Мен ишлаётган колхозда мавсумда 31 та пахта териш машинаси ишлади. 62 механизатор ҳар сменада қаҳрамонона меҳнат қилди. Терим суръати кун сайин авж олди. Етиштирилгач ҳосилнинг 60 процентдан кўпроғи хўжалигимиз бўйича машиналар билан териб олинди.

Мен раҳбарлик қилаётган бригадада 138 гектар майдондан 55 центнердан хирмон кўтарилди. Менинг ўзим машина бункеридан қарийб 600 тонна дур тўкдим. Бу партиямиз XXV съездига муносиб совғам бўлади. Шунингдек, республикада хизмат кўрсатган механизатор Матлуба Назарова, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Жузбой Эргашев, Болта Ёқубов сингари областимизда донг таратган механизаторларнинг бу катта хирмонга қўшган ҳиссаси мақтовга арзирлидир, албатта.

Ҳа, техника деҳқон қаноти, механизатор эса деҳқоннинг узоқ-узоқларга парвоз қилишида жуда катта мададкор ва етакчи байроқдорлардир. Шу қудрат бундан кейин ҳам деҳқонларимизга ёр бўлади. Уларга бахт келтиради. Хирмон ва омборларга қут-барака киритади.

Бобошер ШОВҚИЕВ,
Самарқанд область Пахтачи районидаги Калинин номли колхоз механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати.

Ҳамроқул НОСИРОВ
Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Уғилжон НУРИЛЛАЕВА
Хоразм область, Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Жавод КУЧИЕВ
Сирдарё область, Гулистон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Қозоқ КАМОЛОВ
Амударё районидаги Крупская номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

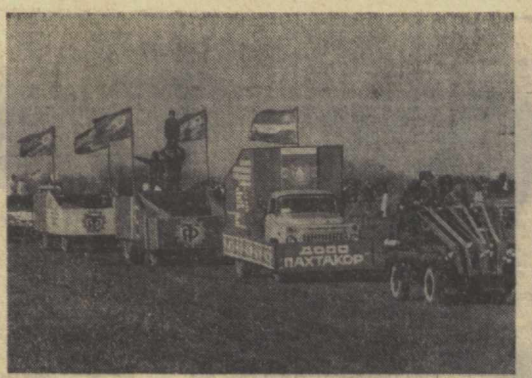

„ҲОСИЛ БАЙРАМИ“

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДАН РЕПОРТАЖ

Мана бир неча кундирки, бутун мамлакат бўйлаб таралган хушхабар ҳаммани тўлқинлантириб турибди: Ўзбекистон «оқ олтин» хирмони беш миллион тоннадан ошиб кетди. Бу хирмонда бутун мамлакатнинг ҳиссаси бор. Олимлар, инженер конструкторлар, бинокор ва қурувчилар, санъаткор ва ижодкорлар ва ҳамма — пахтакорга кўмакка келди. Пахта иши умумхалқ ишига айланди.

Кеча, «Ҳосил байрами» тантаналари кунида Тошкент отчопарига тўпланган минг-минглаб донгдор пахтакор ва механизаторлар, ғаллакор ва чорвадорлар, шаҳар меҳнаткашлари ва студентлар ҳамда турли касб эгалари — коммунистик мўл-кўлчилик бунёдкорларининг чеҳраларида меҳнатда қозонилган улкан ғалаба тантанаси — зафар ифодаси акс этганини кўрамиз. Одамлар бир олам қувонч билан бир-бирларини «Ҳосил байрами» билан муборакбод этмоқдалар.

«Ҳосил байрами» бу йил республикамиз халқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантиришда ажойиб меҳнат зафарларига эришилган бир шароитда ва жонажон партиямизнинг XXV съезди арафасида ўтмоқда. Кечагина ўз ишини туғаллаган СССР Олий Советининг IV сессияси СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976 йилги Давлат плани ва СССРнинг 1976 йилги Давлат бюджети лойиҳаларини якдиллик билан қабул қилди. Бу лойиҳалар совет халқининг янада фаровон ҳаётидан ва ёрқин келажагидан далолат бериб турибди.

Меҳнат тантаналарининг олдинги сафларида бораётган пахтакорлар шаънига олқиш садолари янграйди. Пахтакорлар сафида республиканинг донгдор механизаторларини кўрамиз. Улар «Ҳосил байрами» кумуш ленталарини тақиб олишган. Республика дала гвардиячилари ҳам бу йил фидокорона меҳнат қилдилар. Ялпи ҳосилнинг 46 проценти ёки 2 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

Бу йилги «Ҳосил байрами»га республикамиз ғаллакорлари, сабзавоткорлари, чорвадорлари ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги мўл-кўлчилик бунёдкорлари ҳам катта меҳнат зафарлари билан келдилар. Меҳнат тантаналари колоннасида бу йилгидек оғир қурғоқчилик йилида мамлакатга 534,5 минг тонна дон етказиб берган мард ғаллакорлар шаънига табрик сўзлари янгради. Бу улкан хирмоннинг 226 минг тоннаси шоли, 193 минг тоннаси маккажўхори дони ва бошқа турли хил дон маҳсулотларидир.

Шу беш йилликда республика сабзавоткорлари ҳар қачонгидан кўра юксакроқ поғонага кўтарилдилар. Байрам колоннасида улар шаънига айтилган таҳсинларнинг чеки йўқ. Беш йил мобайнида миришкор сабзавоткорлар давлатга 8,6 миллион тонна сабзавот ва полиз маҳсулотлари сотдилар.

Байрам тантаналарида ғолиб чорвадорларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Тўққизинчи беш йилликда фидокор чорвадорлар эришган меҳнат ғалабалари ҳаммамизни астойдил қувонтирмоқда. Биргина беш йилликнинг сўнгги йилида она-Ватанга 190 минг тоннадан ортиқ гўшт, 478 минг тонна сут, 547 миллион дона тухум, 2421,5 минг дона қоракўл тери, 24 минг 100 тонна жун ҳадя этилди. Чорва маҳсулотлари етиштириш бўйича 1975 йил ва тўққизинчи беш йиллик планлари ошириб бажарилди. Айни шу кунларда чорвадорларимиз меҳнат ғалабаларини мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилиб чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун яйловларда кўра ва қўтонларда, ферма ва чорва объектларда белни маҳкам боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Коммунистик мўл-кўлчилик йўлида меҳнат вахтасида турибдилар.

Республика «кумуш тола» ижодкорлари ҳам элнинг катта таҳсинига сазовор бўлдилар. Улар бу йил она-Ватанга 22 минг 662 тонна пилла топширдилар.

Соат 11. Фанфаралар катта тантана бошланганидан дарак беради. «Ҳосил байрами» шарафига байроқлар ҳилпираб кўкка кўтарилади. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик министри ўрток А. А. Уркинбоев «Ҳосил байрами» тантанасини кириш сўзи билан очади. Шундан сўнг Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Н. М. Матчонов табрик нутқи сўзлайди.

Ватанимизни гуллаб-яшнатиш тўғрисида, қишлоқ хўжалигини юксалтириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун Қува районидаги Димитров номли колхоз раиси А. Юнусов, «Ташсельмаш» заводининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Ефремов, Тошкент Давлат университетининг студенти Д. Воҳидовалар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этадилар.

Байрам тантаналарида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев ҳозир бўлдилар.

Отчопарнинг кенг майдонида байрам тантаналари бошланади. Бирин-кетин Қорақалпоғистон АССР ва республика областларининг қишлоқ хўжалик илғорлари колонналари ўта бошлайди. 5 миллион тонналик улкан пахта хирмонини бунёд этган, қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаган донгдор кишилар — Комсомолобод районидаги «Комсомол» совхозининг бригадири, СССР Олий Совети депутати Обиджон Акбаров, Охунбобоев районидаги А. Ниёзов номли совхознинг сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Дилбархон Дадабоева, Ленин йўли районидаги Будённий номли совхознинг бўлим бошқарувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жиянқул Рустамов, Пахтачи районидаги Калинин номли колхоз механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Бобошер Шовқиев, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси, КПСС XXIV съезди делегати Абдусаттор Сулаймонов, Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ўғилжон Нуруллаева, Янгиқўрғон районидаги Ильич номли колхоз бригадири, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Иброҳим Каримов, Амударё районидаги Крупская номли колхоз механизатори Қозоқ Камолов, Боёвут районидаги «Боёвут» совхозининг механик-ҳайдовчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати Абдусамад Саидмуродов майдонга кириб келишганида байрам қатнашчилари уларни меҳнатда эришган зафарлари билан чин қалбдан кутлайдилар.

«Ҳосил байрами» қатнашчилари шарафига республика физкультурачилари ва спорт намояндалари ажойиб байрам программаси тайёрлашган. Тошкент шаҳар физкультурачилари колоннасининг гўзал ва нафис ҳаракатлари ҳаммани завққа тўлдирди. Ўзбекистон ССР ДОСААФ спортчиларининг колоннаси ва шундан сўнг бошланиб кетган ДОСААФ спортчиларининг кўргазмали чиқишлари байрам аҳлини ҳайратга солди. Кўкда ЯК-12 самолётларининг парвози кўринади. Улар жуда пастда — 50 метр баландликда байрам тантаналарига ҳамоҳанг руҳда учиб ўтишади. Уларнинг кўкдаги изида парашютлар тизмаси очилади. Сўнгра 1200 ва 2400 метр баландликлардан парашютчиларнинг кўргазмали сакрашлари бошланади. Парашютчилар отчопарнинг белгиланган аниқ майдонига кўниб, тўпланганларнинг гулдурос карсакларига сазовор бўлишади. Парашютчиларнинг бир қисми кўкда ҳамон фигурали машқлар ва учишларни давом эттиришмоқда. Тўпланганларнинг нигоҳи уларга қадалган.

Шундан сўнг от спортининг чавандозлари гулдурос карсаклар остида отчопарнинг кенг майдонига чиқишади. От спорти халқимиз қалбига азалдан яқин. Шу боисдан тулпорларнинг туёқлари гумбурлаганда юрагида ўти бор йигитлар завқланмай туролмайди. От спорти каттаю-кичикни баравар ўзига тортади. «Қиз қувмоқ»ни ҳамма ҳайратланиб томоша қилади. «Оломон пойга»да эса зотдор отлар беш минг метр масофага чопишда мусобақалашади. Чавандозлар байрам аҳлининг гулдурос қарсаги остида маррага интилишади. Жиззах областидаги Ленин орденли «Москва» колхозининг махсус соврини учун бўлган мусобақалар ҳам ғоятда гаштли бўлди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг совринлари учун бўлган пойгаларда республиканинг номдор чавандозлари ва машҳур қорабайирлари қатнашди.

Ана шундан сўнг халқимиз севган «улоқ» (кўпкари) бошланиб кетди. Чавандозларнинг энг сараси, тулпорларнинг асл зоти майдонга тушди. Бу катта от спорти — «улоқ»да Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз чавандози Босим полвон Муродқосимов зўр муваффақиятга эришди. Босим полвоннинг номи от спорти шинавандалари орасида бутун мамлакат бўйлаб танилган. Бундан бир неча ҳафта муқаддам у Ростов-Донда ўтказилган қишлоқ спортчиларининг Бутуниттифоқ мусобақасида СССР чемпиони бўлиб қайтди. У бошқарган команда чавандозлари сафида бахмаллик ака-ука Эргаш ва Холбўта Холтемировлар, жиззахлик Боймурод Тоғаев, тошкентлик Анорбой Бобоаравшанов, сурхондарёлик Қурбонмурод Холмуродовлар бор эди. Бугун эса чавандозлар ўзаро куч синашмоқда. Ўзаро беллашиб маҳоратинг ошмаса, ўзга майдонларда ғалаба не қилсин?! Босим полвон улоқчиларга белгиланган бош совринни олишга муяссар бўлди.

«Ҳосил байрами» ана шундай завқ-шавқларга тўла, гаштли ва мароқли, ҳаёжонли ва ҳайратли ўтмоқда. Тошкент шаҳар савдо ходимлари, айниқса Октябрь, Фрунзе, Чилонзор, Собир Раҳимов районларининг озиқ-овқат савдоси ва ошхоналар трестлари коллективлари «Ҳосил байрами» иштирокчиларига яхши хизмат кўрсатмоқдалар. «Ҳосил байрами» тантаналари давом этмоқда. Бугунги программада эса чавандозларнинг «Қиз кувмоқ», «Эстафета», «Улоқ», «Папоғини сур», «Отдан ағдариш», «Оломон пойга», «Тенг келув» ҳамда «Жигули», «Москвич» автомобиллари ва мотоциклчиларнинг пойгаси каби мусобақалар бор.

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ,
Юнус ЗИЁДОВ.

Суратларда: Тошкент отчопарида «Ҳосил байрами» тантаналари.

Ж. Тўраев фотолари.

ШУ ҚУТЛУҒ ДАМЛАРДА

Сора ЭШОНТЎРАЕВА, СССР халқ артисти

Пахтакор дўстларимиз табиат ниҳоятда инжиқ келган бу масъулиятли йилда — тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида, КПСС XXV съезди арафасида мардонавор меҳнат қилишиб, қаҳрамонликнинг энг юксак намунасини намойиш этдилар. Шу кеча-кундузда тез-тез қулоққа чалиниб турган деҳқонлар ўз экинини пешонасидан оққан терлари билан суғордилар гапи лоф эмас. Агар шундай бўлмаганда эди, осмонўпар пахта хирмонлари олис-олислардан бунчалик ярқираб, товланиб кўринмасди!

Мен 5 миллионлик «оқ олтин» хирмони чош қилиб қўйилган шу қутлуғ дамларда, пахтакор аёлларимизни алоҳида муборакбод этгим келади. Халқаро хотин-қизлар йилида улар муносиб меҳнат қилдилар. Донгдор хотин-қизларимизнинг қайси бирини табриклаcам экан? Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхознинг бригадири Оппоғой Рустамованими ёки Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхознинг раисаси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Момохол Узоқованими, ёҳуд Бўз район партия комитетининг биринчи секретари, Тошхон Ҳожиқосимованими?.. Улар юзлаб, минглаб...

Кўнгли пахтасидай оппоқ дўстларим, кўксингиз ҳамиша тоғдек кўтарилиб юрсин!

КУЧ-ҒАЙРАТИМИЗНИ АЯМАЙМИЗ

Биз, кимёгар ишчилар ҳам ўзимизни пахтакор ҳисоблаймиз. Деҳқонлар қатори пахта ҳақида ўйлаймиз. Пахта ишқи билан нафас оламиз. Қандай қилсак, пахтакорларга, ғўзага куч, озиқ бағишлайдиган, кўсакка кўсак қўшадиган барака манбаи — минерал ўғитдан кўплаб етказиб бера оламиз, шуни ўйлаймиз. Бизни қувонтираётган нарса шуки, бу йилгидек мураккаб шароитда мўл-кўл «оқ олтин» дурдоналари етиштиришда минерал ўғитлар ҳам ҳал қилувчи роль ўйнади. Пахтакорлар ўғитлардан унумли, тежаб-тергаб, оқилона фойдаландиларки, бу ҳар қанча таҳсинга сазовордир.

Республика химия саноатининг навқирон корхоналаридан бири бўлган комбинатимизда ижодий меҳнат кайфияти ҳукмрон. Коллективимизнинг шу кунлардаги асосий диққат-эътибори янада кўпроқ минерал ўғит ишлаб чиқариш, бунинг учун қўшимча резервларини қидириб топишга қаратилган. Биз, кимёгарлар бундан буён ҳам мўл-кўл «оқ олтин» хирмони уюшдай умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшиш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Л. МАРШАНОВА,
Навоий химия комбинати аппаратчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Якунловчи йилда республика боғларидан 230 минг 300 тонна мева ва ҳўл мева, 246 минг 600 тонна узум армуғон этилди. 1975 йилда давлатга 97 минг тонна картошка сотилди.

◆ Беш йилликнинг сўнгги йилида чорвадорлар эришган ғалабалар ҳам таҳсинга сазовордир. Она-Ватанга 190 минг тоннадан ортиқ гўшт, 478 минг тонна сут, 547 миллион дона тухум, 2 миллион 421,5 минг дона қоракўл тери, 24 минг 100 тонна жун армуғон этилди.

◆ Республика кумуш тола ижодкорлари беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариб, якунловчи йилда она-Ватанга 22 минг 662 тонна пилла топширдилар.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

8 ДЕКАБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 17.35 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.05 — Полкдошлар. 19.25 — **«Ахборот».** 19.40 — КПСС XXV съезди шарафига (Москва). 20.25 — ТОШКЕНТ. 20.40 — 1975 йил СССР давлат мукофотининг лауреатлари. Абдусамат Саидмуродов. 20.55—Информацион программа. (Москва). 22.45 — **Суд давом этади** (телеспектакль). 23.40 — Телефильм. 24.00 — **«Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — МОСКВА. 19.40 — ТОШКЕНТ. 20.10 — Телефильм. 20.25 — Ёшлар ижоди. 20.55 — Шифокор экрани. 21.25 — Бадиий фильм. 22.45 — **МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ДУШАНБА.

9 ДЕКАБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.35 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Ёш техникларнинг телевизион турнири. 18.40 — **«Ахборот».** 18.55 — МОСКВА. 21.00 — Янгиликлар. 21.15 — Д. Ибаррури туғилган куннинг 80 йиллигига. 21.30 — ТОШКЕНТ. 21.50 — Операнинг ёш солистлари. Т. Баҳромов, У. Тошматов. 22.25 — Каттақўрғон драма театрининг ижодий йўли. 24.00 — **«Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.35 — МОСКВА. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.25 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 21.15—Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Кинофильм. 19.25 — Ўқув кўрсатуви. 20.15 — Тошкент янгиликлари. 20.30 — Қизиқарли математика. 21.00 — Ўқув кўрсатуви.

10 ДЕКАБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Қизиқарли учрашувлар. 18.30 — **«Ахборот».** 18.45 — Тенгдошлар. 19.15 — Миллионлар ленинча университети. 19.25 — **«Ахборот».** 19.45 — Съезддан съездгача. **Совет Белоруссияси.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Мен ёш пахтакор. 12.15 — **Золушка** (бадиий фильм). 17.45 — МОСКВА. 18.15 — Горнчилар, қаердасиз? 19.00— Янгиликлар. 19.15 — РСФСР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.30 — Концерт. 19.45 — ТОШКЕНТ. 20.15 — Жаҳоннинг машҳур композиторлари. Ж. Россини. 20.45 — Бадиий фильм. 22.05 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Кинофильм. 19.25 — Ўқув кўрсатуви. 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 20.55 — Фильм-концерт. 21.25 — Ўқув кўрсатуви.

11 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.30 — **«Ахборот».** 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — Миллионлар ленинча университети. 19.45—Опа-сингилларимиз ҳаётидан. 20.10 — Халқ контроли экрани. 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — Чорвачилик—зарбдор фронт. 21.20 — Концерт. 22.00 — МОСКВА. **«Вақт».** 22.30 — **Футбол.** УЕФА кубоги учун. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 13.00 — **Мен сизни севаман** (бадиий фильм). 17.55 — МОСКВА. 18.25 — Санъат усталари — болаларга. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — ТОШКЕНТ. 19.45 — МОСКВА. 19.55 —Музикали кўрсатув. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — **Терговоя практикасидан бир ҳодиса** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00— — ТОШКЕНТ. 19.05 — Болалар учун кўрсатув. 19.35 — Ўқув кўрсатуви. 20.35 — Эстрада концерти. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Ўқув кўрсатуви.

12 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Қўғирчоқ фильм. 19.05 — Тошкент—Олмаота мусобақаси. 19.35 — **«Ахборот».** 19.50 — Ўн минут музика. 20.00 — Газлининг бугунги жамоли. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Қишлоқдан мактублар. 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Спектакль. ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 13.00 — Бадиий фильм. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.25 — **Автомобилдан сақланинг** (бадиий фильм). 22.00 — Сиҳат-саломатлик. 22.30 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Кинофильм. 19.25 — Тошкент ва тошкентликлар. 19.55 — Ўқув кўрсатуви. 20.55 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — **Жамила** (бадиий фильм).

13 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — Янгиликлар. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — «Орзу». 18.25 — Концерт. 18.55 — Томошабинларнинг хатларига жавоб берамиз. 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — Сенинг замондошинг. 19.55 — **«9-студия»** (Москва). 20.55 — «Иқбол» программаси. 21.15 — Телефестиваль. **Экранда — Жиззах области.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.00 **Резидентнинг хатоси** (бадиий фильм). 14.15 — Ота-оналар учун консультация. 14.45 — Ўқув кўрсатуви. 17.50 — МОСКВА. 18.00 — **Ҳайвонот оламида.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — РСФСР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.25 — Концерт. 19.55 — Телефильмлар. 20.55 — Телеспектакль. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.20 — ДУШАНБА.

14 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 15.00 — **Етти баҳодир** (бадиий фильм). 16.35 — ТОШКЕНТ. 16.40 — Мультфильм. 17.00 — «Искорка». 17.30 — Рус тили. 18.00 Халқаро панорама (Москва). 18.30 — **«Ахборот».** 18.45 — **Телеминиатюралар.** 19.25 — Телефильм. 20.25 — **«Ахборот».** 20.45 — Дала ишлари кундалиги. 21.05 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Жавоҳирлар малинасига ҳужум** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.30 — Қувноқ стартлар. 11.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 12.00 — **Инсон ҳаёт экан** (бадиий фильм). 13.25 — Ўқув кўрсатуви. 13.55 — Концерт. 14.35 — Ўқув кўрсатуви. 15.05 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 16.35 — МОСКВА. 17.00 Телефильм. 18.00 — Киноэкран янгиликлари. 18.30 — Музикали программа. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 20.00 — **«Бенифис».** 21.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — СССР Вольшой театрининг 200 йиллигига бағишланган кўрсатув. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 —ФРУНЗЕ.

ОЛТИН ҚЎЛЛАР МАДҲИЯСИ

ПАХТАКОР ДЎСТИМГА

Бу кун чўлдан мен сафо изламадим,
Мен сафо изламадим,
Боққа кириб ё сабо изламадим,
Ё сабо изламадим.
Сас бердиму акс-садо изламадим,
Излаб келдим, пахтакорим, дўстгинам.
Чанқаганда чўл офтобин симириб,
Чўл офтобин симириб,
Кўкрак кериб, тош келса гар кемириб,
Тош келса гар кемириб,
Расидабўй ғўзалар ичра кириб
Ҳар бирига сўйлар достон, дўстгинам.
Ўтда ёндинг, бошга сол нимади,
Бошга сол нимади,
Саҳардан-кеч иш кўнмаса — кўнмадинг,
Иш кўнмаса — кўнмадинг,
Эҳтимолки, тинди шамол, тинмадинг,
Сариқ чўлда сенсан султон, дўстгинам!
Чўл эди, ҳа, бундайди бўрон тахти,
Бундайди бўрон тахти,
Синди сонсиз не-не ботирлар шахди,
Сонсиз ботирлар шахди,
Азиз нелар лекин одамнинг бахти,
Бахтин қучган марди майдон, дўстгинам!
Униб-ўсган қишлоғинг-ку боғ-бўстон,
Қишлоғинг-ку боғ-бўстон,
Қўли гулсан, ўзинг авлоди деҳқон,
Ўзинг авлоди деҳқон,
Тупроқни сев! Тупроғинг бўлса омон,
Ранги рўйинг бўлмас сомон, дўстгинам!
Мен шоирман, сен азамат пахтакор;
Эй азамат пахтакор!
Келгил, манглай сидирайлик шиддаткор,
Тер тўкайлик шиддаткор!
Бугун кўриб фарзандларин бахтиёр
Рози бўлди Ўзбекистон, дўстгинам!

Муҳаммад АЛИ.

ҚЎШ ЧАНОҚ

Қўш чаноқ пахтани тутиб қўлига
Момиқ толаларга ташлайди назар.
Бир олам завқ тўлар шунда дилига,
Ўзини сезади ғолиб-музаффар.

Қўш чаноқ қўш юлдуз бўлиб
туюлур,
Уни эъзозлайди қадоқли нафти.
Ҳар бир заррасида кўздан
томган нур,
Ёз бўйи меҳнатнинг ҳарорат-тафти.

Қўш чаноқ—қўш юлдуз каби
боқади.
Боқади ғолибга зафар қўшароқ.
Пахтакор кўксига суюб тақади,
Кўксида қўш чаноқ,
Қўшалоқ чаноқ!

Улкан хирмонларни уйган пахтакор
Мовий даласида тер тўкди қувноқ.
Тинмади ёз бўйи, тинмади баҳор,
Куз келди,
Қўлида қўшалоқ чаноқ.

Ўзини кўргандек бўлади деҳқон,
Тикилиб боққанда оқ дурга шу чоқ.
Шу чаноқ —
Шу инсон —кучиб келган шон,
Чаноқни, бахт каби эгиз-қўшалоқ!

Пешана терлари ерга қоришиб,
Меҳнатдан олтинга айланди тупроқ.
Дўл билан,
Сел билан тикка олишиб,
Сени яратдилар қўшалоқ чаноқ!

Шунданми фарзанддек деҳқонга
суюк,
Бағрига босади севиб-ўпароқ.
Сен уни,
У сени айлади буюк,
Барқ урган қўш чаноқ,
Қўшалоқ чаноқ!

ТУЛҚИН.

ХИРМОНЛАР ҲАЙБАТИ

(ЎЛАН)

Далалардан «оқ олтин»
Тошиб кетиб боради,
Термоқ учун гўзаллар
Шошиб кетиб боради,
Беллашиб бир-биридан
Ошиб кетиб боради,
Меҳрини ҳар толага
Қўшиб кетиб боради.
Пахтазорга жон бермиш
Чеварларнинг ғайрати,
Кундан-кун ошиб борар
Хирмонларнинг ҳайбати.

Бўй чўзиб хирмонингиз,
Баландликда тоғ бўлсин.
Изингиздан саҳролар
Чаман-чаман боғ бўлсин.
Меҳнат шуҳратингиздан
Элнинг кўнгли чоғ бўлсин.
Сизни туққан оналар
Умр бўйи соғ бўлсин.
Пахтазорга жон берар
Чеварларнинг ғайрати,
Кундан-кун ошиб борар
Хирмонларнинг ҳайбати.
Осмондаги ойни мен
Сизга узиб берайми,
Шода-шода юлдуздан
Маржон тизиб берайми,
Ё субҳидам кўмакка
Қошингизга борайми,
Далангизни мадҳ этиб,
Қўшиқ куйлаб турайми?
Пахтазорга жон бермиш
Чеварларнинг ғайрати,
Кундан-кун ошиб борар
Хирмонларнинг ҳайбати.
Ишқингизда шеър битган
Мен бир куйчи шоирман.
Сиз борсизки, оламда
Мен бу йўлдан тойилмам,
Насиб этса тўй куни
Шеър ўқишга мойилман,
Лекин, бугун донгингиз,
Ишингизга қойилман.
Пахтазорга жон бермиш
Чеварларнинг ғайрати,
Кундан-кун ошиб борар,
Хирмонларнинг ҳайбати.

Амирқул ПУЛКАНОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА 9—12 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ

СССР «МИНМОНТАЖСПЕЦСТРОЙ» системасидаги ортиқча ва фойдаланилмаган қимматбаҳо материаллар савдоси бўйича

ЯРМАРКА ЎТКАЗИЛАДИ

ЯРМАРКАДА ЭЛЕКТР УСКУНАЛАР, МЕХАНИКА УСКУНАЛАРИ, АСБОБЛАР ВА БОШҚА МАТЕРИАЛЛАР НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

Ярмарка Богдан Хмельницкий кўчаси, 4-уй (6, 7, 12 14-троллейбуслар ва 14-автобус)-да жойлашган пойафзалчилар маданият саройи биносида ўтказилади.

СПРАВКАЛАРНИ 53-28-31 ТЕЛЕФОН НОМЕРИ ОРҚАЛИ ОЛИШ МУМКИН.

ЯРМАРКАГА ҲАММА ТАШКИЛОТЛАР ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.

СССР «Минмонтажспецстрой»и «Главснаб»нинг Москва конторасИ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармасининг партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими М. С. Богомоловага онаси

Дарья Григорьевна ГАНИНАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппаратининг ва Ишлар бошқармасининг коллективи Марказий Комитет ходими Р. П. Михайловага отаси

Петр Семёнович ОСАУЛнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми аппарати коллективи, партия ва касаба союз ташкилотлари илмий-ташкилий бўлим ходими

Қурбон АШИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. — 20804.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
ИНДЕКС 64583.
Б. — 284.